

UGC NET 2022 URDU

Topic:- 28_Set2_PART_A

1) علم معنیات کو لسانیات میں پہلی بار کس نے علاحدہ شق کے طور پر پیش کیا؟

[Question ID = 861][Question Description = 101_28_URD_SEP22_S2_Q01]

1. بریل

[Option ID = 3441]

2. لے سنگ

[Option ID = 3442]

3. ڈی۔ سوری

[Option ID = 3443]

4. پروفیسر ایلن

[Option ID = 3444]

2) عبدالقادر سوری نے 'مارفیم' کے لیے کون سا اردو لفظ استعمال کیا ہے؟

[Question ID = 862][Question Description = 102_28_URD_SEP22_S2_Q02]

1. تشکیلیات

[Option ID = 3445]

2. تشکیلہ

[Option ID = 3446]

3. روپ

[Option ID = 3447]

4. رُخ

[Option ID = 3448]

3) ”ہندوستان کی جدید زبانوں کی پیدائش پر اکرتوں سے نہیں بلکہ اپ بھرنشوں سے ہوتی ہے۔“
یہ رائے کس نے دی ہے؟

[Question ID = 863][Question Description = 103_28_URD_SEP22_S2_Q03]

1. محی الدین قادری زور

[Option ID = 3449]

2. شوکت سبزواری

[Option ID = 3450]

3. مسعود حسین خاں

[Option ID = 3451]

4. مرزا خلیل احمد بیگ

[Option ID = 3452]

4) جملوں کی ساخت کے مطالعے کو کیا کہتے ہیں؟

[Question ID = 864][Question Description = 104_28_URD_SEP22_S2_Q04]

1. صرف

[Option ID = 3453]

2. نحو تفصیلی

[Option ID = 3454]

3. نحو ترکیبی

[Option ID = 3455]

4. مفعولی حالت

[Option ID = 3456]

5) سر اسر عشق کے ہے اس میں رازاں کئے سو عشق بازی عشق بازاں
یہ شعر کس مثنوی سے ماخوذ ہے؟

[Question ID = 865][Question Description = 105_28_URD_SEP22_S2_Q05]

1. پھول بن

[Option ID = 3457]

2. قطب مشتری

[Option ID = 3458]

3. بکٹ کہانی

[Option ID = 3459]

4. کدم راؤ پدم راؤ

[Option ID = 3460]

6) تاج الملوک کس مثنوی کا کردار ہے؟

[Question ID = 866][Question Description = 106_28_URD_SEP22_S2_Q06]

1. سحر البیان

[Option ID = 3461]

2. کدم راؤ پدم راؤ

[Option ID = 3462]

3. گلزار نسیم

[Option ID = 3463]

4. بکٹ کہانی

[Option ID = 3464]

7) ہوس کو ہے نشاط کار کیا کیا
نہ ہو مرنا تو جینے کا مزا کیا
اس شعر میں کون سی صنعت ہے؟

[Question ID = 867][Question Description = 107_28_URD_SEP22_S2_Q07]

1. استعارہ

[Option ID = 3465]

2. طباق

[Option ID = 3466]

3. مجاز مرسل

[Option ID = 3467]

4. کنایہ

[Option ID = 3468]

8) ان میں سے کون دبستان لکھنؤ کا شاعر ہے؟

[Question ID = 868][Question Description = 108_28_URD_SEP22_S2_Q08]

1. شاہ مبارک آبرو

[Option ID = 3469]

2. شیخ امام بخش ناسخ

[Option ID = 3470]

3. مظہر جان جاناں

[Option ID = 3471]

4. خواجہ میر درد

[Option ID = 3472]

9)

میں کیسے سمجھتا کہ تو ہے یا کہ نہیں ہے
ہردم متغیر تھے خرد کے نظریات

اس شعر میں شاعر کس سے مخاطب ہے؟

[Question ID = 869][Question Description = 109_28_URD_SEP22_S2_Q09]

1. حضرت جبریلؑ سے

[Option ID = 3473]

2. خدا سے

[Option ID = 3474]

3. آدم علیہ السلام سے

[Option ID = 3475]

4. اسرافیل علیہ السلام سے

[Option ID = 3476]

10)

ان میں سے کون سی نظم اختر الایمان کی ہے؟

[Question ID = 870][Question Description = 110_28_URD_SEP22_S2_Q10]

1. حویلی

[Option ID = 3477]

2. باز آمد

[Option ID = 3478]

3. باز گشت

[Option ID = 3479]

4. آثار سلف

[Option ID = 3480]

11) اپنے بے خواب کواڑوں کو مقفل کر لو
اب یہاں کوئی نہیں کوئی نہیں آئے گا

یہ مصرعے کس نظم کا حصہ ہیں؟

[Question ID = 871][Question Description = 111_28_URD_SEP22_S2_Q11]

1. سمندر کا بلاوا

[Option ID = 3481]

2. تنہائی

[Option ID = 3482]

3. حویلی

[Option ID = 3483]

4. گریز

[Option ID = 3484]

12) ڈراما ”یہودی کی لڑکی“ میں کل کتنے سین ہیں؟

[Question ID = 872][Question Description = 112_28_URD_SEP22_S2_Q12]

1. سترہ

[Option ID = 3485]

2. انیس

[Option ID = 3486]

3. اٹھارہ

[Option ID = 3487]

4. بیس

[Option ID = 3488]

13) ”سب رس“ میں شہزادے کو کس چیز کی تلاش ہے؟

[Question ID = 873][Question Description = 113_28_URD_SEP22_S2_Q13]

1. آب حیات

[Option ID = 3489]

2. جادوئی انگوٹھی

[Option ID = 3490]

3. طلسمی پھول

[Option ID = 3491]

4. بولنے والا طوطا

[Option ID = 3492]

14) ’باغ و بہار‘ کا تیسرا درویش کس ملک کے بادشاہ کا بیٹا تھا؟

[Question ID = 874][Question Description = 114_28_URD_SEP22_S2_Q14]

1. چین

[Option ID = 3493]

2. مصر

[Option ID = 3494]

3. عجم

[Option ID = 3495]

4. یمن

[Option ID = 3496]

15) سہد یورمانی کس ناول کا کردار ہے؟

[Question ID = 875][Question Description = 115_28_URD_SEP22_S2_Q15]

1. اداس نسلیں

[Option ID = 3497]

2. خدا کی بستی

[Option ID = 3498]

3. فائریا

[Option ID = 3499]

4. گنودان

[Option ID = 3500]

16) ناول ”فردوس بریں“ کے پہلے باب کا کیا عنوان ہے؟

[Question ID = 876][Question Description = 116_28_URD_SEP22_S2_Q16]

1. فردوس بریں

[Option ID = 3501]

2. پریوں کا غول

[Option ID = 3502]

3. پھر وہی عالم عناصر

[Option ID = 3503]

4. بلغان خاتون کا سفر

[Option ID = 3504]

17) افسانوی مجموعہ ”روشنی کی رفتار“ میں کون کون سے افسانے شامل ہیں؟

[Question ID = 877][Question Description = 117_28_URD_SEP22_S2_Q17]

1. آوارہ گرد ’حسب نسب‘ نظارہ درمیاں ہے، قلندر

[Option ID = 3505]

2. کہرے کے پیچھے، نظارہ درمیاں ہے، حسب نسب، دوستیاح

[Option ID = 3506]

3. قلندر، ہاؤسنگ سوسائٹی، نظارہ درمیاں ہے، کارمن

[Option ID = 3507]

4. جلاوطن، ڈالنے والا، قلندر، فقیروں کی پہاڑی

[Option ID = 3508]

18) ’سندرلال‘ کس افسانے کا کردار ہے۔؟

[Question ID = 878][Question Description = 118_28_URD_SEP22_S2_Q18]

1. اپنے دُکھ مجھے دے دو

[Option ID = 3509]

2. لاجوتی

[Option ID = 3510]

3. لمبی لڑکی

[Option ID = 3511]

4. بیل

[Option ID = 3512]

19) ”ادب الکاتب“ کس کی تصنیف ہے؟

[Question ID = 879][Question Description = 119_28_URD_SEP22_S2_Q19]

1. قدامہ ابن جعفر

[Option ID = 3513]

2. جاحظ

[Option ID = 3514]

3. عبدالقاهر جرجانی

[Option ID = 3515]

4. ابن قتیبہ

[Option ID = 3516]

20) ”تحقیق کسی امر کو اس کی اصلی شکل میں دیکھنے کی کوشش ہے“۔ یہ کس کا قول ہے؟

[Question ID = 880][Question Description = 120_28_URD_SEP22_S2_Q20]

1. قاضی عبدالودود

[Option ID = 3517]

2. مالک رام

[Option ID = 3518]

3. حنیف نقوی

[Option ID = 3519]

4. گیان چند جین

[Option ID = 3520]

21) کسی تصنیف کے مختلف نسخوں کا مقابلہ کر کے درست متن تیار کرنے کا عمل کیا کہلاتا ہے؟

[Question ID = 881][Question Description = 121_28_URD_SEP22_S2_Q21]

1. تسوید

[Option ID = 3521]

2. تصحیف

[Option ID = 3522]

3. تدوین

[Option ID = 3523]

4. تحریف

[Option ID = 3524]

22) ”ادبی تحقیق مسائل اور تجزیہ“ کس کی تصنیف ہے؟

[Question ID = 882][Question Description = 122_28_URD_SEP22_S2_Q22]

1. ڈاکٹر شین اختر

[Option ID = 3525]

2. رشید حسن خاں

[Option ID = 3526]

3. جمیل جالبی

[Option ID = 3527]

4. گیان چند جلیں

[Option ID = 3528]

23) علویت (SUBLIMITY) کا نظریہ کس مغربی نقاد نے پیش کیا؟

[Question ID = 883][Question Description = 123_28_URD_SEP22_S2_Q23]

1. آئی اے رچرڈس

[Option ID = 3529]

2. میتھیو آرنلڈ

[Option ID = 3530]

3. ارسطو

[Option ID = 3531]

4. لان جاننس

[Option ID = 3532]

24) شاعری کے سلسلے میں مطالعہ کائنات اور تفحص الفاظ کو کس نقاد نے ضروری قرار دیا؟

[Question ID = 884][Question Description = 124_28_URD_SEP22_S2_Q24]

1. سید احتشام حسین

[Option ID = 3533]

2. الطاف حسین حالی

[Option ID = 3534]

3. شمس الرحمن فاروقی

[Option ID = 3535]

4. کلیم الدین احمد

[Option ID = 3536]

25) ان میں سے کون سی کتاب آل احمد سرور کے مضامین کا مجموعہ ہے؟

[Question ID = 885][Question Description = 125_28_URD_SEP22_S2_Q25]

1. لفظ و معنی

[Option ID = 3537]

2. تلاش و توازن

[Option ID = 3538]

3. مسرت سے بصیرت تک

[Option ID = 3539]

4. مضامین نو

[Option ID = 3540]

26) ”ناٹیہ شاستر“ کس کی تصنیف ہے؟

[Question ID = 886][Question Description = 126_28_URD_SEP22_S2_Q26]

1. آچاریہ شنک

[Option ID = 3541]

2. ابھینو گپت

[Option ID = 3542]

3. آچاریہ بھرت منی

[Option ID = 3543]

4. آنندوردھن

[Option ID = 3544]

27) ان میں سے نظامی عروضی سمرقندی کی تصنیف کون سی ہے؟

[Question ID = 887][Question Description = 127_28_URD_SEP22_S2_Q27]

1. لباب الالباب

[Option ID = 3545]

2. قابوس نامہ

[Option ID = 3546]

3. چہار مقالہ

[Option ID = 3547]

4. خجستہ نامہ

[Option ID = 3548]

28) ”غالب جدید شعراء کی محفل میں“ کس کا انشائیہ ہے؟

[Question ID = 888][Question Description = 128_28_URD_SEP22_S2_Q28]

1. رشید احمد صدیقی

[Option ID = 3549]

2. پطرس بخاری

[Option ID = 3550]

3. کنہیا لال کپور

[Option ID = 3551]

4. مشاق احمد یوسفی

[Option ID = 3552]

29) ”خواب باقی ہیں“ کس کی خودنوشت ہے؟

[Question ID = 889][Question Description = 129_28_URD_SEP22_S2_Q29]

1. جوش ملیح آبادی

[Option ID = 3553]

2. عبدالماجد دریا بادی

[Option ID = 3554]

3. آل احمد سرور

[Option ID = 3555]

4. اختر الایمان

[Option ID = 3556]

30) ”شامت اعمال“ کس کا انشائیہ ہے؟

[Question ID = 890][Question Description = 130_28_URD_SEP22_S2_Q30]

1. یوسف ناظم

[Option ID = 3557]

2. احمد جمال پاشا

[Option ID = 3558]

3. مجتبیٰ حسین

[Option ID = 3559]

4. انجم مانپوری

[Option ID = 3560]

31) دہلی ورنا کولر ٹرانسلیشن سوسائٹی کس کی کوششوں سے قائم ہوئی؟

[Question ID = 891][Question Description = 131_28_URD_SEP22_S2_Q31]

1. کرنل ہالرائیڈ

[Option ID = 3561]

2. لارڈ ولزلی

[Option ID = 3562]

3. ڈاکٹر اشپنگر

[Option ID = 3563]

4. مسٹر فلیکس بترو

[Option ID = 3564]

32) دلی کالج کے پہلے پرنسپل کون تھے؟

[Question ID = 892][Question Description = 132_28_URD_SEP22_S2_Q32]

1. ڈاکٹر اشپرنگر

[Option ID = 3565]

2. مسٹر فلکس بترو

[Option ID = 3566]

3. مسٹر جے۔ ایچ ٹیلر

[Option ID = 3567]

4. جان گلکرسٹ

[Option ID = 3568]

33) درج ذیل میں سے کس رسالے نے رومانوی تحریک کو فروغ دیا؟

[Question ID = 893][Question Description = 133_28_URD_SEP22_S2_Q33]

1. شب خون

[Option ID = 3569]

2. مخزن

[Option ID = 3570]

3. سب رس

[Option ID = 3571]

4. شاعر

[Option ID = 3572]

34) دارالترجمہ جامعہ عثمانیہ کس کی نگرانی میں قائم ہوا؟

[Question ID = 894][Question Description = 134_28_URD_SEP22_S2_Q34]

1. مولوی عبدالحق

[Option ID = 3573]

2. وحید الدین سلیم

[Option ID = 3574]

3. عنایت اللہ دہلوی

[Option ID = 3575]

4. شبلی نعمانی

[Option ID = 3576]

35) رپورتاژ ”پودے“ کے مصنف کون ہیں؟

[Question ID = 895][Question Description = 135_28_URD_SEP22_S2_Q35]

1. حمید اختر

[Option ID = 3577]

2. کرشن چندر

[Option ID = 3578]

3. قرۃ العین حیدر

[Option ID = 3579]

4. عصمت چغتائی

[Option ID = 3580]

36) ارسطو کی کتاب کا اردو میں ”بو طیقاً“ کے نام سے ترجمہ کس نے کیا ہے؟

[Question ID = 896][Question Description = 136_28_URD_SEP22_S2_Q36]

1. سلیم احمد

[Option ID = 3581]

2. عزیز احمد

[Option ID = 3582]

3. مولوی عبدالحق

[Option ID = 3583]

4. سید عابد حسین

[Option ID = 3584]

37) مسمط کی کتنی قسمیں ہیں؟

[Question ID = 897][Question Description = 137_28_URD_SEP22_S2_Q37]

1. آٹھ

[Option ID = 3585]

2. بارہ

[Option ID = 3586]

3. سولہ

[Option ID = 3587]

4. بیس

[Option ID = 3588]

38)

ایسی نظم کو کیا کہیں گے، جس میں شاعر محبوب کو جلی کٹی سنا کر کسی اور سے دل لگانے کی دھمکی دیتا ہے؟

[Question ID = 898][Question Description = 138_28_URD_SEP22_S2_Q38]

1. شہر آشوب

[Option ID = 3589]

2. واسوخت

[Option ID = 3590]

3. ریختی

[Option ID = 3591]

4. دو بیتی

[Option ID = 3592]

39)

کوئی ویرانی سی ویرانی ہے
دشت کو دیکھ کے گھر یاد آیا
اس شعر میں کون سی خصوصیت ہے؟

[Question ID = 899][Question Description = 139_28_URD_SEP22_S2_Q39]

1. ایہام

[Option ID = 3593]

2. تہہ داری

[Option ID = 3594]

3. مبالغہ

[Option ID = 3595]

4. استعارہ

[Option ID = 3596]

40)

کس نظم میں خواتین ہی کی زبان میں ان کے جذبات کی ترجمانی کی جاتی ہے؟

[Question ID = 900][Question Description = 140_28_URD_SEP22_S2_Q40]

1. دو بیتی

[Option ID = 3597]

2. شہر آشوب

[Option ID = 3598]

3. ریختی

[Option ID = 3599]

4. غزل

[Option ID = 3600]

41)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- ”فسانہ آزاد“ پریم چند کی تصنیف ہے۔

B- ”اداس نسلیں“ کے مصنف شوکت صدیقی ہیں۔

C- ناول ”بستی“ انتظار حسین کی تصنیف ہے۔

D- افسانوی مجموعہ ”بابا لوگ“ کے مصنف غیاث احمد گدی ہیں۔

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 901][Question Description = 141_28_URD_SEP22_S2_Q41]

1. (C) اور (B)

[Option ID = 3601]

2. (D) اور (C)

[Option ID = 3602]

3. (D) اور (B)

[Option ID = 3603]

4. (D) اور (A)

[Option ID = 3604]

42)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- ملاو جہی۔ ابن نشا طی۔ غوا صی

B- نظامی بیدری ، ملاو جہی ، ابن نشا طی

C- ملک خوشنود ، مقیمی ، رستی

D- ابن نشا طی ، ملاو جہی ، نظامی بیدری

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجئے۔

[Question ID = 902][Question Description = 142_28_URD_SEP22_S2_Q42]

1. B اور D

[Option ID = 3605]

2. B اور A

[Option ID = 3606]

3. A اور C

[Option ID = 3607]

4. A اور D

[Option ID = 3608]

43)

ذیل میں دوزمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- ”اردوئے معلیٰ“ غالب کے خطوط کا مجموعہ ہے۔

B- ”اس آباد خرابے میں“ خطوط کا مجموعہ ہے۔

C- ”ورود مسعود“ میں کل سترہ ابواب ہیں۔

D- ”خواب باقی ہیں“ سردار جعفری کی خودنوشت ہے۔

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے

[Question ID = 903][Question Description = 143_28_URD_SEP22_S2_Q43]

1. C اور B

[Option ID = 3609]

2. A اور D

[Option ID = 3610]

3. B اور D

[Option ID = 3611]

4. C اور A

[Option ID = 3612]

44)

ذیل میں دوزمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- داستان ”باغ و بہار“ ترجمہ ہے لیکن طبع زاد معلوم ہوتی ہے۔

B- ڈراما ”ضحاک“ کسان تحریک کے پس منظر میں لکھا گیا ہے۔

C- ”ثریا“ ڈراما انارکلی کا کردار ہے۔

D- امانت لکھنوی ایک کامیاب داستان نویس تھے۔

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 904][Question Description = 144_28_URD_SEP22_S2_Q44]

1. C اور A

[Option ID = 3613]

2. A اور B

[Option ID = 3614]

3. B اور C

[Option ID = 3615]

4. B اور D

[Option ID = 3616]

45)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- میر ضمیر ، مرزا دبیر ، میر خلیق

B- میر ضمیر ، میر خلیق ، مرزا فصیح

C- میر ضمیر ، میر انیس ، مرزا فصیح

D- جوش ، جمیل مظہری ، وحید اختر

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجئے۔

[Question ID = 905][Question Description = 145_28_URD_SEP22_S2_Q45]

1. A اور B

[Option ID = 3617]

2. B اور D

[Option ID = 3618]

3. C اور B

[Option ID = 3619]

4. D اور A

[Option ID = 3620]

46)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

- A- ہو واجب کفر ثابت ہے وہ تمغائے مسلمانی ذوق
B- نمک خوان تکلم ہے فصاحت میری انیس
C- کروں پہلے تو حید یزداں رقم میر حسن
D- ضیغم ڈکارتا ہوا نکلا کچھار سے انیس
صحیح زمروں کی نشاندہی کیجئے۔

[Question ID = 906][Question Description = 146_28_URD_SEP22_S2_Q46]

1. A اور C

[Option ID = 3621]

2. B اور C

[Option ID = 3622]

3. B اور D

[Option ID = 3623]

4. D اور A

[Option ID = 3624]

47)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

- A- لندن کے سفر میں سرسید کے ساتھ حامد اور محمود شامل تھے۔
B- ”ابن بطوطہ کے تعاقب میں“ شبلی کا سفر نامہ ہے۔
C- ”مجھے میرے دوستوں سے بچاؤ“ احمد جمال پاشا کا انشائیہ ہے۔
D- مجتبیٰ حسین کا سفر نامہ ”جاپان چلو جاپان چلو“ کی پہلی اشاعت 1983 میں ہوئی۔
صحیح زمروں کی نشاندہی کیجئے

[Question ID = 907][Question Description = 147_28_URD_SEP22_S2_Q47]

1. A اور B

[Option ID = 3625]

2. D اور A

[Option ID = 3626]

3. B اور C

[Option ID = 3627]

4. C اور D

[Option ID = 3628]

48)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- فورٹ ولیم کالج کے قیام کا مقصد نووارد انگریز افسروں کو اردو سکھانا تھا۔

B- دارالترجمہ عثمانیہ اورنگ آباد میں قائم ہوا۔

C- علی گڑھ تحریک کے بانی اقبال تھے۔

D- دلی کالج کے قیام کا مقصد ہندوستانیوں کو اردو زبان میں عصری اور سائنسی علوم کی تعلیم دینا تھا۔

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 908][Question Description = 148_28_URD_SEP22_S2_Q48]

1. C اور D

[Option ID = 3629]

2. A اور B

[Option ID = 3630]

3. D اور A

[Option ID = 3631]

4. B اور C

[Option ID = 3632]

49)

ذیل میں دوزمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

- A- قدامہ ابن جعفر ، ابن رشیق ، ابن قتیبہ
B- شمس قیس رازی ، عروضی سمرقندی ، امتیاز علی عرشی
C- قاضی عبدالودود ، امتیاز علی عرشی ، احتشام حسین
D- کلیم الدین احمد ، وزیر آغا ، گوپی چند نارنگ
صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 909][Question Description = 149_28_URD_SEP22_S2_Q49]

1. C اور B

[Option ID = 3633]

2. D اور A

[Option ID = 3634]

3. C اور A

[Option ID = 3635]

4. D اور C

[Option ID = 3636]

50)

ناقد اور ان کی تصنیف کے اعتبار سے دوزمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- آل احمد سرور۔۔ مسرت سے بصیرت تک

B- مجنوں گورکھپوری۔۔ روایت اور بغاوت

C- محمد حسن۔۔ شناسا چہرے

D- شمس الرحمن فاروقی۔۔ نئے اور پُرانے چراغ

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجئے۔

[Question ID = 910][Question Description = 150_28_URD_SEP22_S2_Q50]

1. D اور B

[Option ID = 3637]

2. C اور B

[Option ID = 3638]

3. C اور A

[Option ID = 3639]

4. D اور A

[Option ID = 3640]

51)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- امداد امام اثر، شبلی، رشید حسن خاں

B- سلام العجمی، عبدالقادر جرجانی، ابن رشیق

C- حالی، آل احمد سرور، محمد حسن

D- گیان چند جین، جمیل جالبی، مجنوں گورکھپوری

دو صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 911][Question Description = 151_28_URD_SEP22_S2_Q51]

1. B اور A

[Option ID = 3641]

2. D اور C

[Option ID = 3642]

3. D اور A

[Option ID = 3643]

4. C اور B

[Option ID = 3644]

52)

افسانہ نگار اور ان کے افسانے کے اعتبار سے دو زمرے صحیح ہیں۔

A- قرۃ العین حیدر - صرف ایک سگریٹ

B- کرشن چندر - فقیروں کی پہاڑی

C- راجند سنگھ بیدی - گرہن

D- سعادت حسن منٹو - نیا قانون

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 912][Question Description = 152_28_URD_SEP22_S2_Q52]

1. D اور A

[Option ID = 3645]

2. D اور B

[Option ID = 3646]

3. D اور C

[Option ID = 3647]

4. C اور A

[Option ID = 3648]

53)

ذیل میں دو زمرے صنف کے لحاظ سے صحیح ہیں

A- فسانہ آزاد ، فردوس بریں ، گنودان ، ہم وحشی ہیں

B- روشنی کی رفتار ، بابالوگ ، الاؤ ، تماشا گھر

C- بجو کا ، ایک لڑکی ، ٹھنڈا گوشت ، فائر ایریا

D- ٹیڑھی لکیر ، توبتہ النصوح ، خدا کی بستی ، آگ کا دریا

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 913][Question Description = 153_28_URD_SEP22_S2_Q53]

1. C اور B

[Option ID = 3649]

2. D اور C

[Option ID = 3650]

3. D اور B

[Option ID = 3651]

4. D اور A

[Option ID = 3652]

54)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- جوگیا، لمبی لڑکی، ٹرمینس سے پرے، یوکلپٹس

B- نئی بیوی، معصوم بچہ، بدنصیب ماں، شانتی

C- پالی ہل کی ایک رات، روشنی کی رفتار، دیوالہ، روشنی

D- نیا قانون، موزیل، ہتک، شکوہ شکایت

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 914][Question Description = 154_28_URD_SEP22_S2_Q54]

1. D اور C

[Option ID = 3653]

2. B اور A

[Option ID = 3654]

3. C اور A

[Option ID = 3655]

4. C اور B

[Option ID = 3656]

55)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- مافوق الفطری عناصر داستان کے بنیادی جزو ہیں۔

B- میرامن کی بنیادی شناخت ”گنج خوبی“ کی وجہ سے ہے۔

C- ”سب رس“ غواصی کی تصنیف ہے۔

D- اردو داستانوں میں ہماری تہذیب و معاشرت کی بھرپور عکاسی ملتی ہے۔

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 915][Question Description = 155_28_URD_SEP22_S2_Q55]

1. A اور C

[Option ID = 3657]

2. B اور C

[Option ID = 3658]

3. D اور A

[Option ID = 3659]

4. C اور B

[Option ID = 3660]

56)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- اردو اسٹیج ڈراموں کے فروغ میں پارسى تھیٹر یکل کمپنیوں کا اہم رول رہا ہے۔

B- آغا حشر کاشمیری کو اردو ڈرامے کا شیکسپیئر کہا جاتا ہے۔

C- مکالموں کے بغیر بھی ڈرامے لکھے جاسکتے ہیں۔

D- ڈراما ”اندر سبھا“ کے مصنف حبیب تنویر ہیں۔

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 916][Question Description = 156_28_URD_SEP22_S2_Q56]

1. C اور B

[Option ID = 3661]

2. B اور A

[Option ID = 3662]

3. B اور D

[Option ID = 3663]

4. D اور C

[Option ID = 3664]

57)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- شہزادہ گلغام ڈراما ”اندر سجا“ کا کردار ہے۔

B- ”ضحاک“ حبیب تنویر کا ڈراما ہے۔

C- ”یہودی کی لڑکی“ اور ”رستم و سہراب“ آغا حشر کاشمیری کے ڈرامے ہیں۔

D- ”بوستان خیال“ ملا وجہی کی تصنیف ہے۔

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 917][Question Description = 157_28_URD_SEP22_S2_Q57]

1. A اور D

[Option ID = 3665]

2. D اور B

[Option ID = 3666]

3. B اور C

[Option ID = 3667]

4. C اور A

[Option ID = 3668]

58)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- ”سب رس“ اور قطب مشرقی“ ملاو جہی کی تصانیف ہیں۔

B- ”رانی کیتکی کی کہانی“ کا اسلوب عربی و فارسی آمیز ہے۔

C- ”فسانہ عجائب“ دہلی میں لکھی گئی۔

D- میرامن دہلی میں پیدا ہوئے۔

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 918][Question Description = 158_28_URD_SEP22_S2_Q58]

1. A اور B

[Option ID = 3669]

2. C اور D

[Option ID = 3670]

3. D اور A

[Option ID = 3671]

4. B اور C

[Option ID = 3672]

59)

شاعر اور ان کی نظم کے اعتبار سے دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- میراجی - بازیابی

B- جوش ملیح آبادی - جنگل کی شہزادی

C- شفیق فاطمہ شعری - سمندر کا بلاوا

D- اسمعیل میرٹھی - آثار سلف

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 919][Question Description = 159_28_URD_SEP22_S2_Q59]

1. D اور A

[Option ID = 3673]

2. C اور A

[Option ID = 3674]

3. D اور B

[Option ID = 3675]

4. D اور C

[Option ID = 3676]

60)

شاعر اور ان کے شعری مجموعے کے اعتبار سے دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط

A-ن-م-راشد -- ایران میں اجنبی

B-اختر الایمان -- بنت لحات

C-جذبی -- نئی دنیا کو سلام

D-سردار جعفری -- فروزاں

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 920][Question Description = 160_28_URD_SEP22_S2_Q60]

1. C اور B

[Option ID = 3677]

2. B اور A

[Option ID = 3678]

3. D اور C

[Option ID = 3679]

4. D اور B

[Option ID = 3680]

شاعر کی نظموں کے لحاظ سے دو زمروں صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- اک مس سیمیں بدن سے ، مستقبل ، شہر آشوب

B- مادرِ وطن ، بے شباتی دُنیا ، بیر بہوٹی

C- اے عشق کہیں لے چل ، اودیس سے آنے والے بتا ، وادی گنگائیں ایک رات

D- نذر علی گڑھ ، آوارہ ، چاند تاروں کا بن

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجئے۔

[Question ID = 921][Question Description = 161_28_URD_SEP22_S2_Q61]

1. C اور B

[Option ID = 3681]

2. D اور C

[Option ID = 3682]

3. D اور A

[Option ID = 3683]

4. B اور A

[Option ID = 3684]

62)

ذیل میں دو زمرے مکمل شعر کی حیثیت سے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- دل کو نہ پوچھ معرکہ حسن و عشق میں

اکثر ترے بغیر بھی آرام آ گیا

B- دل کو سکون، روح کو آرام آ گیا

بے اختیار لب پہ ترانام آ گیا

C- دل کو سکون، روح کو آرام آ گیا

موت آگئی کہ دوست کا پیغام آ گیا

D- دل کو نہ پوچھ معرکہ حسن و عشق میں

کیا جانے غریب کہاں کام آ گیا

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 922][Question Description = 162_28_URD_SEP22_S2_Q62]

1. C اور A

[Option ID = 3685]

2. B اور A

[Option ID = 3686]

3. C اور B

[Option ID = 3687]

4. D اور C

[Option ID = 3688]

63)

ذیل میں دو زمرے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- رباعی میں عام طور پر اخلاق و تصوف، پند و موعظت اور حکمت وغیرہ کے مضامین ہوتے ہیں۔

B- رباعی میں تین مصرعے ہوتے ہیں۔

C- رباعی کے تمام مصرعوں میں خیال غیر مربوط ہوتا ہے۔

D- رباعی عربی زبان کا لفظ ہے۔

دو صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 923][Question Description = 163_28_URD_SEP22_S2_Q63]

1. C اور A

[Option ID = 3689]

2. D اور B

[Option ID = 3690]

3. D اور A

[Option ID = 3691]

4. C اور B

[Option ID = 3692]

64)

ذیل میں دو زمرے درست ہیں اور دو غلط۔

A- سید احتشام حسین - ہندوستانی لسانیات کا خاکہ

B- اردو زبان کی تاریخ - مرزا خلیل احمد بیگ

C- شوکت سبزواری - زبان اور علم زبان

D- داستان زبان اردو جدید - شوکت سبزواری

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 924][Question Description = 164_28_URD_SEP22_S2_Q64]

1. B اور D

[Option ID = 3693]

2. A اور B

[Option ID = 3694]

3. C اور D

[Option ID = 3695]

4. A اور D

[Option ID = 3696]

65)

ذیل میں دو زمروے صحیح ہیں اور دو غلط۔

A- مشرقی ہندوستان کی زبانیں۔ بنگالی، آسامی، اڑیا، بہاری

B- شمالی مغربی ہندوستان کی زبانیں۔ لہندا، سندھی، مغربی، پنجابی

C- بنگالی، آسامی، اڑیا، میتھلی۔ جنوبی ہندوستان کی زبانیں

D- پنجابی، سندھی، بھوجپوری۔ مغربی ہندوستان کی زبانیں

صحیح زمروں کی نشاندہی کیجیے۔

[Question ID = 925][Question Description = 165_28_URD_SEP22_S2_Q65]

1. B اور D

[Option ID = 3697]

2. A اور B

[Option ID = 3698]

3. C اور B

[Option ID = 3699]

4. A اور D

[Option ID = 3700]

66)

داستان اور اس کے کردار کے صحیح جوڑ کی نشاندہی کیجیے؟

A	رانی کیتکی کی کہانی	I	ملکہ نو بہار
B	فسانہ عجائب	II	بیدار بخت
C	بوستان خیال	III	راجہ سورج بھان
D	باغ و بہار	IV	ملکہ مہر نگار

[Question ID = 926][Question Description = 166_28_URD_SEP22_S2_Q66]

1. A-I B-II C-III D-IV

[Option ID = 3701]

2. A-III B-IV C-I D-II

[Option ID = 3702]

3. A-IV B-III C-II D-I

[Option ID = 3703]

4. A-II B-I C-IV D-III

[Option ID = 3704]

67)

صحیح جوڑ کی نشاندہی کیجیے۔

A	عشق نامہ	I	کلیم عاجز
B	وہ جو شاعری کا سبب ہوا	II	فراق گورکھ پوری
C	گلِ نغمہ	III	عرفان صدیقی
D	آیاتِ وجدانی	IV	یگانہ چنگیزی

[Question ID = 927][Question Description = 167_28_URD_SEP22_S2_Q67]

1.

A-III	B-I	C-II	D-IV
-------	-----	------	------

[Option ID = 3705]

2.

A-IV	B-III	C-II	D-I
------	-------	------	-----

[Option ID = 3706]

3.

A-III	B-IV	C-I	D-II
-------	------	-----	------

[Option ID = 3707]

4.

A-II	B-I	C-III	D-IV
------	-----	-------	------

[Option ID = 3708]

68)

درج ذیل شعرا کو ان کی اصناف سے جوڑیے:

A	امجد حیدر آبادی	I	واسوخت
B	میر انیس	II	مسدس
C	میر تقی میر	III	رباعی
D	حالی	IV	مرثیہ

[Question ID = 928][Question Description = 168_28_URD_SEP22_S2_Q68]

1.

A-IV	B-I	C-II	D-III
------	-----	------	-------

[Option ID = 3709]

2.

A-III	B-IV	C-II	D-I
-------	------	------	-----

[Option ID = 3710]

3.

A-III	B-IV	C-I	D-II
-------	------	-----	------

[Option ID = 3711]

4.

A-III	B-I	C-IV	D-II
-------	-----	------	------

[Option ID = 3712]

صحیح جوڑ کی نشاندہی کیجیے۔

A	ڈاکٹر مسعود حسین خاں	I	پنجاب میں اردو
B	محمود شیرانی	II	زبان اور علم زبان
C	عبدالقادر سروری	III	مقدمہ تاریخ زبان اردو
D	مرزا خلیل احمد بیگ	IV	اردو زبان کی تاریخ

[Question ID = 929][Question Description = 169_28_URD_SEP22_S2_Q69]

1.

A-I	B-II	C-III	D-IV
-----	------	-------	------

[Option ID = 3713]

2.

A-III	B-I	C-II	D-IV
-------	-----	------	------

[Option ID = 3714]

3.

A-I	B-III	C-II	D-IV
-----	-------	------	------

[Option ID = 3715]

4.

A-IV	B-III	C-II	D-I
------	-------	------	-----

[Option ID = 3716]

ذیل میں ناولوں اور ان کے کرداروں کے نام درج ہیں۔ صحیح جوڑ کی نشاندہی کیجیے۔

A	چھٹی جان	I	خدا کی بستی
B	سلطانہ	II	گنودان
C	نعیم	III	فسانہ آزاد
D	داتا دین	IV	اداس نسلیں

[Question ID = 930][Question Description = 170_28_URD_SEP22_S2_Q70]

1.	A-II	B-IV	C-III	D-I
----	------	------	-------	-----

[Option ID = 3717]

2.	A-IV	B-III	C-II	D-I
----	------	-------	------	-----

[Option ID = 3718]

3.	A-I	B-II	C-III	D-IV
----	-----	------	-------	------

[Option ID = 3719]

4.	A-III	B-I	C-IV	D-II
----	-------	-----	------	------

[Option ID = 3720]

71)

سفر نامہ اور سفر نامہ نگار کے صحیح جوڑ کی نشاندہی کیجیے۔

A	جاپان چلو جاپان چلو	I	ابن انشا	
B	سفر نامہ روم و مصر و شام	II	سر سید	
C	مسافر ان لندن	III	مجتبیٰ حسین	
D	ابن بطوطہ کے تعاقب میں	IV	شبلی نعمانی	

[Question ID = 931][Question Description = 171_28_URD_SEP22_S2_Q71]

1.	A-III	B-IV	C-II	D-I
----	-------	------	------	-----

[Option ID = 3721]

2.	A-I	B-II	C-III	D-IV
----	-----	------	-------	------

[Option ID = 3722]

3.	A-IV	B-III	C-II	D-I
----	------	-------	------	-----

[Option ID = 3723]

4.	A-II	B-I	C-IV	D-III
----	------	-----	------	-------

[Option ID = 3724]

72)

مصنفین اور کتابوں کے اعتبار سے درست جوڑ کی نشاندہی کیجیے۔

A	فضل علی خاں فضلی	I	سب رس
B	حبیب تنویر	II	ضحاک
C	محمد حسن	III	کربل کتھا
D	ملاو جہی	IV	آگرہ بازار

[Question ID = 932][Question Description = 172_28_URD_SEP22_S2_Q72]

1.

A-I	B-II	C-III	D-IV
-----	------	-------	------

[Option ID = 3725]

2.

A-IV	B-III	C-I	D-II
------	-------	-----	------

[Option ID = 3726]

3.

A-III	B-IV	C-II	D-I
-------	------	------	-----

[Option ID = 3727]

4.

A-II	B-I	C-IV	D-III
------	-----	------	-------

[Option ID = 3728]

73)

محققین اور کتابوں کے اعتبار سے صحیح جواب کی نشاندہی کیجیے۔

A	محمی الدین قادری زور	I	دکن میں اردو
B	نصیر الدین ہاشمی	II	چند ہم عصر
C	رشید حسن خاں	III	سرگزشت غالب
D	مولوی عبدالحق	IV	انشا اور تلفظ

[Question ID = 933][Question Description = 173_28_URD_SEP22_S2_Q73]

1.

A-II	B-III	C-I	D-IV
------	-------	-----	------

[Option ID = 3729]

2.

A-IV	B-II	C-III	D-I
------	------	-------	-----

[Option ID = 3730]

3.

A-III	B-I	C-IV	D-II
-------	-----	------	------

[Option ID = 3731]

4.

A-I	B-IV	C-II	D-III
-----	------	------	-------

[Option ID = 3732]

74)

صحیح جوڑ کی نشاندہی کیجیے؟

A	برج نرائن چکبست	I	بازآمد
B	میراجی	II	چکلے
C	اختر الایمان	III	خاک ہند
D	ساحر لدھیانوی	IV	جاتری

[Question ID = 934][Question Description = 174_28_URD_SEP22_S2_Q74]

1.

A-II	B-IV	C-III	D-I
------	------	-------	-----

[Option ID = 3733]

2.

A-I	B-III	C-IV	D-II
-----	-------	------	------

[Option ID = 3734]

3.

A-III	B-II	C-IV	D-I
-------	------	------	-----

[Option ID = 3735]

4.

A-III	B-IV	C-I	D-II
-------	------	-----	------

[Option ID = 3736]

75)

صحیح جوڑ کی نشاندہی کیجیے؟

A	اسم اعظم	I	جگر مراد آبادی
B	آتش گل	II	جذبی
C	سخن مختصر	III	اصغر گونڈوی
D	نشاط روح	IV	شہریار

[Question ID = 935][Question Description = 175_28_URD_SEP22_S2_Q75]

1.

A-I	B-III	C-II	D-IV
-----	-------	------	------

[Option ID = 3737]

2.

A-IV	B-III	C-I	D-II
------	-------	-----	------

[Option ID = 3738]

3.

A-IV	B-I	C-II	D-III
------	-----	------	-------

[Option ID = 3739]

4.

A-II	B-III	C-IV	D-I
------	-------	------	-----

[Option ID = 3740]

76)

زمانی اعتبار سے صحیح ترتیب کی نشاندہی کیجیے۔

- A- آب حیات، پنجاب میں اردو، مقدمہ تاریخ زبان اردو، اردو زبان کی تاریخ
 B- اردو زبان کی تاریخ، آب حیات، مقدمہ تاریخ زبان اردو، پنجاب میں اردو
 C- پنجاب میں اردو، آب حیات، اردو زبان کی تاریخ، مقدمہ تاریخ زبان اردو
 D- آب حیات، پنجاب میں اردو، اردو زبان کی تاریخ، مقدمہ تاریخ زبان اردو

[Question ID = 936][Question Description = 176_28_URD_SEP22_S2_Q76]

1. B

[Option ID = 3741]

2. A

[Option ID = 3742]

3. D

[Option ID = 3743]

4. C

[Option ID = 3744]

77)

زمانی اعتبار سے صحیح ترتیب کی نشاندہی کیجیے۔

A- ماسٹر رام چندر، مجروح سلطان پوری، ناسخ

B- بیگ احساس، ماسٹر رام چندر، مجروح سلطان پوری

C- ناسخ، مولوی عبدالحق، شمیم حنفی

D- مولوی عبدالحق، ناسخ، شمیم حنفی

[Question ID = 937][Question Description = 177_28_URD_SEP22_S2_Q77]

1. A

[Option ID = 3745]

2. B

[Option ID = 3746]

3. C

[Option ID = 3747]

4. D

[Option ID = 3748]

78)

زمانی اعتبار سے صحیح ترتیب کی نشاندہی کیجیے۔

A- رانی کیتکی کی کہانی، باغ و بہار، سب رس

B- باغ و بہار، سب رس، بوستان خیال

C- سب رس، کربل کتھا، بوستان خیال

D- فسانہ عجائب، سب رس، باغ و بہار

[Question ID = 938][Question Description = 178_28_URD_SEP22_S2_Q78]

1. B

[Option ID = 3749]

2. D

[Option ID = 3750]

3. C

[Option ID = 3751]

4. A

[Option ID = 3752]

79) لغت میں درج ذیل الفاظ کی ترتیب کیا ہوگی؟

A- ہجر، مرگ، شوق، وصل

B- شوق، مرگ، وصل، ہجر

C- وصل، شوق، مرگ، ہجر

D- شوق، مرگ، ہجر، وصل

[Question ID = 939][Question Description = 179_28_URD_SEP22_S2_Q79]

1. A

[Option ID = 3753]

2. B

[Option ID = 3754]

3. C

[Option ID = 3755]

4. D

[Option ID = 3756]

80) تاریخ وفات کے اعتبار سے صحیح ترتیب کی نشاندہی کیجیے۔

A- امتیاز علی خاں عرشی، قاضی عبدالودود، مجنوں گورکھپوری، محی الدین قادری زور

B- محی الدین قادری زور، امتیاز علی خاں عرشی، قاضی عبدالودود، مجنوں گورکھپوری

C- محی الدین قادری زور، قاضی عبدالودود، مجنوں گورکھپوری، امتیاز علی خاں عرشی

D- مجنوں گورکھپوری، امتیاز علی خاں عرشی، قاضی عبدالودود، محی الدین قادری زور

[Question ID = 940][Question Description = 180_28_URD_SEP22_S2_Q80]

1. B

[Option ID = 3757]

2. C

[Option ID = 3758]

3. D

[Option ID = 3759]

4. A

[Option ID = 3760]

81)

تاریخ وفات کے اعتبار سے صحیح ترتیب کی نشاندہی کیجیے۔

A-امداد امام اثر، محمد حسن، کلیم الدین احمد، شمس الرحمن فاروقی

B- کلیم الدین احمد، امداد امام اثر، محمد حسن، شمس الرحمن فاروقی

C- محمد حسن، امداد امام اثر، شمس الرحمن فاروقی، کلیم الدین احمد

D- امداد امام اثر، کلیم الدین احمد، محمد حسن، شمس الرحمن فاروقی

[Question ID = 941][Question Description = 181_28_URD_SEP22_S2_Q81]

1. C

[Option ID = 3761]

2. D

[Option ID = 3762]

3. B

[Option ID = 3763]

4. A

[Option ID = 3764]

82)

زمانی اعتبار سے صحیح ترتیب کی نشاندہی کیجیے۔

A-حالی، نظیر، جوش، اقبال

B- نظیر، جوش، حالی، اقبال

C- اقبال، نظیر، جوش، حالی

D- نظیر، حالی، اقبال، جوش

[Question ID = 942][Question Description = 182_28_URD_SEP22_S2_Q82]

1. B

[Option ID = 3765]

2. D

[Option ID = 3766]

3. C

[Option ID = 3767]

4. A

[Option ID = 3768]

83)

تاریخ ولادت کے اعتبار سے صحیح ترتیب کی نشاندہی کیجیے۔

A- مخدوم محی الدین، فیض احمد فیض، چکبست، ساحر لدھیانوی

B- چکبست، مخدوم محی الدین، فیض احمد فیض، ساحر لدھیانوی

C- فیض احمد فیض، چکبست، ساحر لدھیانوی، مخدوم محی الدین

D- چکبست، فیض احمد فیض، ساحر لدھیانوی، مخدوم محی الدین

[Question ID = 943][Question Description = 183_28_URD_SEP22_S2_Q83]

1. D

[Option ID = 3769]

2. C

[Option ID = 3770]

3. B

[Option ID = 3771]

4. A

[Option ID = 3772]

84)

لغت میں درج ذیل شعرا کے تخلص کی ترتیب کیا ہوگی؟

A- اصغر، مومن، میر، فانی

B- اصغر، فانی، مومن، میر

C- میر، مومن، فانی، اصغر

D- اصغر، میر، مومن، فانی

[Question ID = 944][Question Description = 184_28_URD_SEP22_S2_Q84]

1. A

[Option ID = 3773]

2. B

[Option ID = 3774]

3. C

[Option ID = 3775]

4. D

[Option ID = 3776]

85)

تاریخ ولادت کے اعتبار سے صحیح ترتیب کی نشاندہی کیجیے۔

A-رتن ناتھ سرشار، عبدالحلیم شرر، انتظار حسین، مرزا ہادی رسوا

B-عبدالحلیم شرر، رتن ناتھ سرشار، مرزا ہادی رسوا، انتظار حسین

C-رتن ناتھ سرشار، عبدالحلیم شرر، مرزا ہادی رسوا، انتظار حسین

D-رتن ناتھ سرشار، مرزا ہادی رسوا، عبدالحلیم شرر، انتظار حسین

[Question ID = 945][Question Description = 185_28_URD_SEP22_S2_Q85]

1. C

[Option ID = 3777]

2. B

[Option ID = 3778]

3. A

[Option ID = 3779]

4. D

[Option ID = 3780]

86)

ذیل میں دو بیانات دیے گئے ہیں، ایک میں دعویٰ کیا گیا ہے اور دوسرے میں دلیل دی گئی ہے۔

دونوں کو غور سے پڑھنے کے بعد ذیل میں دیے گئے جوابات میں سے صحیح جواب کی نشاندہی کیجیے۔

دعویٰ: پریم چند ایک عظیم افسانہ نگار ہیں۔

دلیل: کیونکہ انھوں نے ہندی میں بھی افسانے لکھے۔

[Question ID = 946][Question Description = 186_28_URD_SEP22_S2_Q86]

1. دعویٰ صحیح ہے اور دلیل بھی صحیح ہے۔

[Option ID = 3781]

2. دعویٰ غلط ہے اور دلیل صحیح ہے۔

[Option ID = 3782]

3. دعویٰ غلط ہے اور دلیل بھی غلط ہے۔

[Option ID = 3783]

4. دعویٰ صحیح ہے اور دلیل غلط ہے۔

[Option ID = 3784]

87) ذیل میں دو بیانات دیے گئے ہیں، جن میں سے ایک دعویٰ ہے اور ایک دلیل۔
دونوں کو غور سے پڑھیے اور ذیل میں دیے گئے جوابات میں سے صحیح جواب کی نشاندہی کیجیے۔

دعویٰ: کسی بھی زبان کا ادب ترجمے سے ثروت مند ہوتا ہے۔

دلیل: ترجمے کی بدولت مختلف زبانوں کے ادب اور علوم سے واقفیت ہوتی ہے۔

[Question ID = 947][Question Description = 187_28_URD_SEP22_S2_Q87]

1. دعویٰ صحیح ہے اور دلیل بھی صحیح ہے۔

[Option ID = 3785]

2. دعویٰ غلط ہے اور دلیل بھی غلط ہے۔

[Option ID = 3786]

3. دعویٰ صحیح ہے لیکن دلیل غلط ہے۔

[Option ID = 3787]

4. دعویٰ غلط ہے لیکن دلیل صحیح ہے۔

[Option ID = 3788]

88)

ذیل میں دو بیانات دیے گئے ہیں، جن میں سے ایک دعویٰ ہے اور ایک دلیل۔
دونوں کو غور سے پڑھیے اور ذیل میں دیے گئے جوابات میں سے صحیح جواب کی نشاندہی کیجیے۔

دعویٰ: میرامن اردو کے ایک اہم داستان نویس ہیں۔
دلیل: کیونکہ انھوں نے بوستان خیال جیسی داستان لکھی۔

[Question ID = 948][Question Description = 188_28_URD_SEP22_S2_Q88]

1. دعویٰ غلط ہے، دلیل صحیح ہے۔

[Option ID = 3789]

2. دعویٰ صحیح ہے، دلیل غلط ہے۔

[Option ID = 3790]

3. دعویٰ صحیح ہے، دلیل بھی صحیح ہے۔

[Option ID = 3791]

4. دعویٰ غلط ہے، دلیل بھی غلط ہے۔

[Option ID = 3792]

89)

ذیل میں دو بیانات دیے گئے ہیں، جن میں سے ایک دعویٰ ہے اور ایک دلیل۔
دونوں کو غور سے پڑھیے اور ذیل میں دیے گئے جوابات میں سے صحیح جواب کی نشاندہی کیجیے۔

دعویٰ: امداد امام اثر اردو کے اہم نقاد ہیں۔
دلیل: کیونکہ انھوں نے تنقیدی کتاب ”کاشف الحقائق“ لکھی۔

[Question ID = 949][Question Description = 189_28_URD_SEP22_S2_Q89]

1. دعویٰ صحیح ہے اور دلیل بھی صحیح ہے۔

[Option ID = 3793]

2. دعویٰ غلط ہے اور دلیل بھی غلط ہے۔

[Option ID = 3794]

3. دعویٰ صحیح ہے لیکن دلیل غلط ہے۔

[Option ID = 3795]

4. دعویٰ غلط ہے لیکن دلیل صحیح ہے۔

[Option ID = 3796]

90) ذیل میں دو بیانات دیے گئے ہیں، جن میں سے ایک دعویٰ ہے اور ایک دلیل۔
دونوں کو غور سے پڑھیے اور ذیل میں دیے گئے جوابات میں سے صحیح جواب کی نشاندہی کیجیے۔

دعویٰ: غالب اردو کے بہت بڑے شاعر تھے۔
دلیل: اس لیے کہ انھیں بہادر شاہ ظفر کے دربار سے خطاب ملا تھا۔

[Question ID = 950][Question Description = 190_28_URD_SEP22_S2_Q90]

1. دعویٰ درست ہے، دلیل بھی درست ہے۔

[Option ID = 3797]

2. دعویٰ درست ہے، لیکن دلیل درست نہیں ہے۔

[Option ID = 3798]

3. دلیل درست ہے، دعویٰ غلط ہے۔

[Option ID = 3799]

4. دعویٰ درست نہیں ہے، دلیل بھی درست نہیں ہے۔

[Option ID = 3800]

Topic:- 28_Set2_PART_B

1)

سوالات کے جواب ذیل میں دیے گئے اقتباس کی روشنی میں دیجیے۔

اتنی محنت کچھ نیک نہ لگی، اُس کا فائدہ ظاہر نہ ہوا۔ اے شاہزادے! تیری یہ حالت بے کسی کی دیکھ کر مجھے یاد آیا اور یہ جی میں ٹھہرایا، کسو طرح تجھ کو منک صادق کے پاس لے چلوں اور تیرے چچا کا ظلم بیان کروں۔ غالب ہے کہ وہ دوستی تمہارے باپ کی یاد کر کر، ایک بوز نہ جو باقی ہے، تجھے دے۔ تب ان کی مدد سے تیرا ملک تیرے ہاتھ آوے۔ اور چین و ماچین کی سلطنت تو بہ خاطر جمع کرے۔ اور بالفعل اس حرکت سے تیری جان بچتی ہے۔ اگر اور کچھ نہ ہو، تو اس ظالم کے ہاتھ سے سوائے اس تدبیر کے اور کوئی صورت مخلصی کی نظر نہیں آتی۔ میں نے اُس کی زبانی یہ سب کیفیت سُن کر کہا کہ دادا جان! اب تو میری جان کا مختار ہے۔ جو میرے حق میں بھلا ہو، سو کر۔ میری تسلی کر کے، آپ عطر اور بخور اور جو کچھ وہاں کے لے جانے کی خاطر مناسب جانا، خرید کرنے بازار میں گیا۔

دوسرے دن میرے اُس کا فرچچا کے پاس، جو بجائے ابو جہل کے تھا، گیا اور کہا: جہاں پناہ! شہزادے کے مار ڈالنے کی ایک صورت میں نے دل میں ٹھہرائی ہے، اگر حکم ہو تو عرض کروں۔ وہ کم بخت خوش ہو کر بولا: وہ کیا تدبیر ہے؟ تب مبارک نے کہا کہ اُس کے مار ڈالنے میں سب طرح آپ کی بدنامی ہے، مگر میں اُسے باہر جنگل میں لے جا کر ٹھکانے لگاؤں اور گاڑ داب کر چلا آؤں۔ ہرگز کوئی محرم نہ ہوگا کہ کیا ہوا۔ یہ بندش مبارک سے سن کر بولا کہ بہت مبارک۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ وہ سلامت نہ رہے۔ اُس کا دغدغہ میرے دل میں ہے۔ اگر مجھے اس فکر سے تو چھڑا دے گا، تو اس خدمت کے عوض بہت کچھ پاوے گا۔ جہاں تیرا جی چاہے لے جا کر کھپا دے اور مجھے یہ خوش خبری لا دے۔

مذکورہ بالا اقتباس میں ”ابو جہل“ سے کون مراد ہے؟

1. وزیر

[Option ID = 3801]

2. شہزادے کا چچا

[Option ID = 3802]

3. غلام

[Option ID = 3803]

4. جنوں کا بادشاہ

[Option ID = 3804]

2)

سوالات کے جواب ذیل میں دیے گئے اقتباس کی روشنی میں دیجیے۔

اتنی محنت کچھ نیک نہ لگی، اُس کا فائدہ ظاہر نہ ہوا۔ اے شاہزادے! تیری یہ حالت بے کسی کی دیکھ کر مجھے یاد آیا اور یہ جی میں ٹھہرایا، کسو طرح تجھ کو منک صادق کے پاس لے چلوں اور تیرے چچا کا ظلم بیان کروں۔ غالب ہے کہ وہ دوستی تمہارے باپ کی یاد کر کر، ایک بوز نہ جو باقی ہے، تجھے دے۔ تب ان کی مدد سے تیرا ملک تیرے ہاتھ آوے۔ اور چین و ماچین کی سلطنت تو بہ خاطر جمع کرے۔ اور بالفعل اس حرکت سے تیری جان بچتی ہے۔ اگر اور کچھ نہ ہو، تو اس ظالم کے ہاتھ سے سوائے اس تدبیر کے اور کوئی صورت مخلصی کی نظر نہیں آتی۔ میں نے اُس کی زبانی یہ سب کیفیت سُن کر کہا کہ دادا جان! اب تو میری جان کا مختار ہے۔ جو میرے حق میں بھلا ہو، سو کر۔ میری تسلی کر کے، آپ عطر اور بخور اور جو کچھ وہاں کے لے جانے کی خاطر مناسب جانا، خرید کرنے بازار میں گیا۔

دوسرے دن میرے اُس کا فرچچا کے پاس، جو بجائے ابو جہل کے تھا، گیا اور کہا: جہاں پناہ! شہزادے کے مار ڈالنے کی ایک صورت میں نے دل میں ٹھہرائی ہے، اگر حکم ہو تو عرض کروں۔ وہ کم بخت خوش ہو کر بولا: وہ کیا تدبیر ہے؟ تب مبارک نے کہا کہ اُس کے مار ڈالنے میں سب طرح آپ کی بدنامی ہے، مگر میں اُسے باہر جنگل میں لے جا کر ٹھکانے لگاؤں اور گاڑ داب کر چلا آؤں۔ ہرگز کوئی محرم نہ ہوگا کہ کیا ہوا۔ یہ بندش مبارک سے سن کر بولا کہ بہت مبارک۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ وہ سلامت نہ رہے۔ اُس کا دغدغہ میرے دل میں ہے۔ اگر مجھے اس فکر سے تو چھڑا دے گا، تو اس خدمت کے عوض بہت کچھ پاوے گا۔ جہاں تیرا جی چاہے لے جا کر کھپا دے اور مجھے یہ خوش خبری لا دے۔

مذکورہ بالا اقتباس میں لفظ ”بوز نہ“ کا کیا مفہوم ہے؟

[Question ID = 952][Question Description = 192_28_URD_SEP22_S2_Q92]

[Option ID = 3805]

2. کتا

[Option ID = 3806]

3. بندر

[Option ID = 3807]

4. بھالو

[Option ID = 3808]

3)

سوالات کے جواب ذیل میں دیے گئے اقتباس کی روشنی میں دیجیے۔

اتنی محنت کچھ نیک نہ لگی، اُس کا فائدہ ظاہر نہ ہوا۔ اے شاہزادے! تیری یہ حالت بے کسی کی دیکھ کر مجھے یاد آیا اور یہ جی میں ٹھہرایا، کسو طرح تجھ کو ملک صادق کے پاس لے چلوں اور تیرے چچا کا ظلم بیان کروں۔ غالب ہے کہ وہ دوستی تمہارے باپ کی یاد کر کر، ایک بوز نہ جو باقی ہے، تجھے دے۔ تب ان کی مدد سے تیرا ملک تیرے ہاتھ آوے۔ اور چین و ماچین کی سلطنت تو بہ خاطر جمع کرے۔ اور بالفعل اس حرکت سے تیری جان بچتی ہے۔ اگر اور کچھ نہ ہو، تو اس ظالم کے ہاتھ سے سوائے اس تدبیر کے اور کوئی صورت مخلصی کی نظر نہیں آتی۔ میں نے اُس کی زبانی یہ سب کیفیت سُن کر کہا کہ دادا جان! اب تو میری جان کا مختار ہے۔ جو میرے حق میں بھلا ہو، سو کر۔ میری تسلی کر کے، آپ عطر اور بخور اور جو کچھ وہاں کے لے جانے کی خاطر مناسب جانا، خرید کرنے بازار میں گیا۔

دوسرے دن میرے اُس کا فرچچا کے پاس، جو بجائے ابو جہل کے تھا، گیا اور کہا: جہاں پناہ! شہزادے کے مار ڈالنے کی ایک صورت میں نے دل میں ٹھہرائی ہے، اگر حکم ہو تو عرض کروں۔ وہ کم بخت خوش ہو کر بولا: وہ کیا تدبیر ہے؟ تب مبارک نے کہا کہ اُس کے مار ڈالنے میں سب طرح آپ کی بدنامی ہے، مگر میں اُسے باہر جنگل میں لے جا کر ٹھکانے لگاؤں اور گاڑ داب کر چلا آؤں۔ ہرگز کوئی محرم نہ ہوگا کہ کیا ہوا۔ یہ بندش مبارک سے سن کر بولا کہ بہت مبارک۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ وہ سلامت نہ رہے۔ اُس کا دغدغہ میرے دل میں ہے۔ اگر مجھے اس فکر سے تو چھڑا دے گا، تو اس خدمت کے عوض بہت کچھ پاوے گا۔ جہاں تیرا جی چاہے لے جا کر کھپا دے اور مجھے یہ خوش خبری لا دے۔

مذکورہ بالا اقتباس میں ملک صادق کون ہے؟

[Question ID = 953][Question Description = 193_28_URD_SEP22_S2_Q93]

1. جنوں کا بادشاہ

[Option ID = 3809]

2. تیسرا درویش

[Option ID = 3810]

3. چین و ماچین کا بادشاہ

[Option ID = 3811]

4. ایران کا بادشاہ

[Option ID = 3812]

4)

سوالات کے جواب ذیل میں دیے گئے اقتباس کی روشنی میں دیجیے۔

اتنی محنت کچھ نیک نہ لگی، اُس کا فائدہ ظاہر نہ ہوا۔ اے شاہزادے! تیری یہ حالت بے کسی کی دیکھ کر مجھے یاد آیا اور یہ جی میں ٹھہرایا، کسو طرح تجھ کو منک صادق کے پاس لے چلوں اور تیرے چچا کا ظلم بیان کروں۔ غالب ہے کہ وہ دوستی تمہارے باپ کی یاد کر کر، ایک بوز نہ جو باقی ہے، تجھے دے۔ تب ان کی مدد سے تیرا ملک تیرے ہاتھ آوے۔ اور چین و ماچین کی سلطنت تو بہ خاطر جمع کرے۔ اور بالفعل اس حرکت سے تیری جان بچتی ہے۔ اگر اور کچھ نہ ہو، تو اس ظالم کے ہاتھ سے سوائے اس تدبیر کے اور کوئی صورت مخلصی کی نظر نہیں آتی۔ میں نے اُس کی زبانی یہ سب کیفیت سُن کر کہا کہ دادا جان! اب تو میری جان کا مختار ہے۔ جو میرے حق میں بھلا ہو، سو کر۔ میری تسلی کر کے، آپ عطر اور بخور اور جو کچھ وہاں کے لے جانے کی خاطر مناسب جانا، خرید کرنے بازار میں گیا۔

دوسرے دن میرے اُس کا فرچچا کے پاس، جو بجائے ابو جہل کے تھا، گیا اور کہا: جہاں پناہ! شہزادے کے مار ڈالنے کی ایک صورت میں نے دل میں ٹھہرائی ہے، اگر حکم ہو تو عرض کروں۔ وہ کم بخت خوش ہو کر بولا: وہ کیا تدبیر ہے؟ تب مبارک نے کہا کہ اُس کے مار ڈالنے میں سب طرح آپ کی بدنامی ہے، مگر میں اُسے باہر جنگل میں لے جا کر ٹھکانے لگاؤں اور گاڑ داب کر چلا آؤں۔ ہرگز کوئی محرم نہ ہوگا کہ کیا ہوا۔ یہ بندش مبارک سے سن کر بولا کہ بہت مبارک۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ وہ سلامت نہ رہے۔ اُس کا دغدغہ میرے دل میں ہے۔ اگر مجھے اس فکر سے تو چھڑا دے گا، تو اس خدمت کے عوض بہت کچھ پاوے گا۔ جہاں تیرا جی چاہے لے جا کر کھپا دے اور مجھے یہ خوش خبری لا دے۔

مذکورہ بالا اقتباس میں مبارک نے شاہزادے کو مارنے کے لیے کون سی تدبیر تجویز کی؟

1. زہر دے کر مار دینے کی

[Option ID = 3813]

2. شیر کے پنجرے میں ڈال دینے کی

[Option ID = 3814]

3. پھانسی پر لٹکا دینے کی

[Option ID = 3815]

4. جنگل میں مار کر گاڑ دینے کی

[Option ID = 3816]

5)

سوالات کے جواب ذیل میں دیے گئے اقتباس کی روشنی میں دیجیے۔

اتنی محنت کچھ نیک نہ لگی، اُس کا فائدہ ظاہر نہ ہوا۔ اے شاہزادے! تیری یہ حالت بے کسی کی دیکھ کر مجھے یاد آیا اور یہ جی میں ٹھہرایا، کسو طرح تجھ کو منک صادق کے پاس لے چلوں اور تیرے چچا کا ظلم بیان کروں۔ غالب ہے کہ وہ دوستی تمہارے باپ کی یاد کر کر، ایک بوز نہ جو باقی ہے، تجھے دے۔ تب ان کی مدد سے تیرا ملک تیرے ہاتھ آوے۔ اور چین و ماچین کی سلطنت تو بہ خاطر جمع کرے۔ اور بالفعل اس حرکت سے تیری جان بچتی ہے۔ اگر اور کچھ نہ ہو، تو اس ظالم کے ہاتھ سے سوائے اس تدبیر کے اور کوئی صورت مخلصی کی نظر نہیں آتی۔ میں نے اُس کی زبانی یہ سب کیفیت سُن کر کہا کہ دادا جان! اب تو میری جان کا مختار ہے۔ جو میرے حق میں بھلا ہو، سو کر۔ میری تسلی کر کے، آپ عطر اور بخور اور جو کچھ وہاں کے لے جانے کی خاطر مناسب جانا، خرید کرنے بازار میں گیا۔

دوسرے دن میرے اُس کافر چچا کے پاس، جو بجائے ابو جہل کے تھا، گیا اور کہا: جہاں پناہ! شہزادے کے مار ڈالنے کی ایک صورت میں نے دل میں ٹھہرائی ہے، اگر حکم ہو تو عرض کروں۔ وہ کم بخت خوش ہو کر بولا: وہ کیا تدبیر ہے؟ تب مبارک نے کہا کہ اُس کے مار ڈالنے میں سب طرح آپ کی بدنامی ہے، مگر میں اُسے باہر جنگل میں لے جا کر ٹھکانے لگاؤں اور گاڑ داب کر چلا آؤں۔ ہرگز کوئی محرم نہ ہوگا کہ کیا ہوا۔ یہ بندش مبارک سے سن کر بولا کہ بہت مبارک۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ وہ سلامت نہ رہے۔ اُس کا دغدغہ میرے دل میں ہے۔ اگر مجھے اس فکر سے تو چھڑا دے گا، تو اس خدمت کے عوض بہت کچھ پاوے گا۔ جہاں تیرا جی چاہے لے جا کر کھپا دے اور مجھے یہ خوش خبری لا دے۔

مذکورہ بالا اقتباس کس درویش سے متعلق ہے؟

[Question ID = 955][Question Description = 195_28_URD_SEP22_S2_Q95]

[Option ID = 3817]

2. چوتھے

[Option ID = 3818]

3. دوسرے

[Option ID = 3819]

4. تیسرے

[Option ID = 3820]

Topic:- 28_Set2_PART_C

- 1) بلبلوں کی وہ صدائیں، وہ گلوں کی خوش بو، دل کو الجھاتے تھے، سُنبل کے وہ پُرخم گیسو
قریاں کہتی تھیں، شمشاپہ یا ہو، یا ہو! فاختہ کی، یہ صدا سروپہ تھی، کو، کو، کو،
وقت تسبیح کا تھا عشق کا دم بھرتے تھے
اپنے معبود کی، سب حمد و ثنا کرتے تھے
آئے سَجَادَة طاعت پہ، امام دو جہاں اُس طرف طبل بجایاں ہوئی لشکر میں آذاں
وہ مُصلیٰ کہ زباں جن کی، حدیث و قرآن وہ نمازی، کہ جو ایماں کے تن پاک کی جاں
زہد ایسے تھے کہ مُتاز تھے، ابراروں میں
عابد ایسے تھے کہ سجدے کیے، تلواروں میں
کیا جو انانِ خوش اطوار تھے، سُبْحان اللہ کیا رفیقانِ وفادار تھے، سُبْحان اللہ
صَف دروغازی و جزا تھے، سُبْحان اللہ زہد و عابد و ابرار تھے، سُبْحان اللہ
زن و فرزند سے فرقت ہوئی، مسکن چھوڑا
مگر احمد کے نواسے کا، نہ دامن چھوڑا
اللہ اللہ! عجب فوج، عجب غازی تھے عجب آسوار تھے بے مثل، عجب تازی تھے
لائق مدح و سزا و اسرافرازی تھے گو بہت کم تھے، پہ آمادہ جاں بازی تھے
پیاس ایسی تھی کہ آ آ گئی جاں ہونٹوں پر
صا پر ایسے تھے کہ پھیری نہ زباں ہونٹوں پر
مندرجہ بالا شعری اقتباس کے تیسرے بند میں مصرع:

”مگر احمد کے نواسے کا نہ دامن چھوڑا“ سے کیا مراد ہے؟

[Question ID = 956][Question Description = 196_28_URD_SEP22_S2_Q96]

1. حضرت امام حسن کا ساتھ دیا

[Option ID = 3821]

2. حضرت زین العابدین کا ساتھ دیا

[Option ID = 3822]

3. رات کے اندھیرے میں نکل بھاگے

[Option ID = 3823]

4. حضرت امام حسین کا ساتھ دیا

[Option ID = 3824]

2) بلبلوں کی وہ صدائیں، وہ گلوں کی خوش بو دل کو الجھاتے تھے، سُنیل کے وہ پر خرم گیسو

قمریاں کہتی تھیں، شمشاپہ یا ہو، یا ہو! فاختہ کی، یہ صدا سر پہ تھی، کو کو کو

وقت تسبیح کا تھا عشق کا دم بھرتے تھے

اپنے معبود کی، سب حمد و ثنا کرتے تھے

آئے سجادۂ طاعت پہ، امام دو جہاں اُس طرف طبل بجایاں ہوئی لشکر میں آذاں
وہ مُصلیٰ کہ زباں جن کی، حدیث و قرآن وہ نمازی، کہ جو ایماں کے تن پاک کی جاں

زاہد ایسے تھے کہ مُمتاز تھے، ابراروں میں

عابد ایسے تھے کہ سجدے کیے، تلواروں میں

کیا جوانانِ خوش اُطوار تھے، سُبحان اللہ کیا رفیقانِ وفادار تھے، سُبحان اللہ

صَف دروغازی و جزا تھے، سُبحان اللہ زاہد و عابد و ابرار تھے، سُبحان اللہ

زن و فرزند سے فرقت ہوئی، مسکن چھوڑا

مگر احمد کے نواسے کا، نہ دامن چھوڑا

اللہ اللہ! عجب فوج، عجب غازی تھے عجب آسوار تھے بے مثل، عجب تازی تھے

لائق مدح و سزا و ارسرافرازی تھے گو بہت کم تھے، پہ آمادۂ جاں بازی تھے

پیاس ایسی تھی کہ آ آ گئی جاں ہونٹوں پر

صا بر ایسے تھے کہ پھیری نہ زباں ہونٹوں پر

مندرجہ بالا شعری اقتباس کے تیسرے بند میں ”رفیقان وفادار“ سے کن کی طرف اشارہ ہے؟

[Question ID = 957][Question Description = 197_28_URD_SEP22_S2_Q97]

1. حضرت علی کے وفادار ساتھی۔

[Option ID = 3825]

2. حضرت عثمان کے وفادار ساتھی۔

[Option ID = 3826]

3. حضرت امام حسن کے ساتھی۔

[Option ID = 3827]

4. حضرت امام حسین کے وفادار ساتھی۔

[Option ID = 3828]

3)

بلبلوں کی وہ صدائیں، وہ گلوں کی خوش بُوں دل کو الجھاتے تھے، سُنیل کے وہ پُرخم گیسو
قمریاں کہتی تھیں، شمشاپہ یا ہو، یا ہو! فاختہ کی، یہ صدا سر و پتھی، کو کو کو
وقت تسبیح کا تھا عشق کا دم بھرتے تھے
اپنے معبود کی، سب حمد و ثنا کرتے تھے
آئے سجادۂ طاعت پہ، امام دو جہاں اُس طرف طبل بجایاں ہوئی لشکر میں آذاں
وہ مُصلیٰ کہ زباں جن کی، حدیث و قرآن وہ نمازی، کہ جو ایماں کے تن پاک کی جاں
زاہد ایسے تھے کہ مُتاز تھے، ابراروں میں
عابد ایسے تھے کہ سجدے کیے، تلواروں میں
کیا جو انان خوش اُطوار تھے، سُبحان اللہ کیا رفیقانِ وفادار تھے، سُبحان اللہ
صَف دروغازی و جزار تھے، سُبحان اللہ زاہد و عابد و ابرار تھے، سُبحان اللہ
زن و فرزند سے فُرقت ہوئی، مسکن چھوڑا
مگر احمَد کے نواسے کا، نہ دامن چھوڑا
اللہ اللہ! عجب فوج، عجب غازی تھے عجب آسوار تھے بے مثل، عجب تازی تھے
لائق مدح و سزا و ارسرافرازی تھے گو بہت کم تھے، پہ آمادۂ جاں بازی تھے
پیاس ایسی تھی کہ آ آ گئی جاں ہونٹوں پر
صاہر ایسے تھے کہ پھیری نہ زباں ہونٹوں پر

اس شعری اقتباس کے تیسرے بند میں لفظ ”صَف دروغزار“ کے کیا معنی ہیں؟

[Question ID = 958][Question Description = 198_28_URD_SEP22_S2_Q98]

1. تیر اندازی کا ماہر

[Option ID = 3829]

2. دلیر اور بہادر

[Option ID = 3830]

3. دشمنوں سے صلح کرنے والا

[Option ID = 3831]

4. رحم دل

[Option ID = 3832]

- 4) بلبلوں کی وہ صدائیں، وہ گلوں کی خوش بو دل کو الجھاتے تھے، سنبل کے وہ پر خم گیسو
قرمیاں کہتی تھیں، شمشاپہ یا ہو، یا ہو! فاختہ کی، یہ صدا سرو پتھی، کو، کو، کو
وقت تسبیح کا تھا عشق کا دم بھرتے تھے
اپنے معبود کی، سب حمد و ثنا کرتے تھے
آئے سجادہ طاعت پہ، امام دو جہاں اس طرف طبل بجایاں ہوئی لشکر میں آذاں
وہ مُصلیٰ کہ زباں جن کی، حدیث و قرآن وہ نمازی، کہ جو ایماں کے تن پاک کی جاں
زاہد ایسے تھے کہ ممتاز تھے، ابراروں میں
عابد ایسے تھے کہ سجدے کیے، تلواروں میں
کیا جو انان خوش اطوار تھے، سبحان اللہ کیا رفیقان وفادار تھے، سبحان اللہ
صف دروغازی و جزار تھے، سبحان اللہ زاہد و عابد و ابرار تھے، سبحان اللہ
زن و فرزند سے فرقت ہوئی، مسکن چھوڑا
مگر احمد کے نواسے کا، نہ دامن چھوڑا
اللہ اللہ! عجب فوج، عجب غازی تھے عجب آسوار تھے بے مثل، عجب تازی تھے
لائق مدح و سزا و ارسرافرازی تھے گو بہت کم تھے، پہ آمادہ جاں بازی تھے
پیاس ایسی تھی کہ آ آ گئی جاں ہونٹوں پر
صا پر ایسے تھے کہ پھیری نہ زباں ہونٹوں پر

مندرجہ بالا اشعار میں ”امام دو جہاں“ سے شاعر نے کس کی شخصیت کی طرف اشارہ کیا ہے؟

[Question ID = 959][Question Description = 199_28_URD_SEP22_S2_Q99]

1. حضرت علی

[Option ID = 3833]

2. حضرت امام حسن

[Option ID = 3834]

3. حضرت امام حسین

[Option ID = 3835]

4. حضور اکرم صلی اللہ علیہ وسلم

[Option ID = 3836]

5) بلبلوں کی وہ صدائیں، وہ گلوں کی خوش بو دل کو الجھاتے تھے، سنیل کے وہ پُرخم گیسو
قریاں کہتی تھیں، شمشاپہ یا ہو، یا ہو! فاختہ کی، یہ صدا سرو پتھی، کو، کو، کو
وقت تسبیح کا تھا عشق کا دم بھرتے تھے
اپنے معبود کی، سب حمد و ثنا کرتے تھے

آئے سجادۂ طاعت پہ، امام دو جہاں اس طرف طبل بجایاں ہوئی لشکر میں آذاں
وہ مُصلیٰ کہ زباں جن کی، حدیث و قرآن وہ نمازی، کہ جو ایماں کے تن پاک کی جاں

زاہد ایسے تھے کہ ممتاز تھے، ابراروں میں

عابد ایسے تھے کہ سجدے کیے، تلواروں میں

کیا جوانانِ خوش اطوار تھے، سُبحان اللہ کیا رفیقانِ وفادار تھے، سُبحان اللہ

صف دروغازی و جزار تھے، سُبحان اللہ زاہد و عابد و ابرار تھے، سُبحان اللہ

زن و فرزند سے فرقت ہوئی، مسکن چھوڑا

مگر احمد کے نواسے کا، نہ دامن چھوڑا

اللہ اللہ! عجب فوج، عجب غازی تھے عجب آسوار تھے بے مثل، عجب تازی تھے

لائق مدح و سزا و اسرافرازی تھے گو بہت کم تھے، پہ آمادہ جاں بازی تھے

پیاس ایسی تھی کہ آگئی جاں ہونٹوں پر

صاہر ایسے تھے کہ پھیری نہ زباں ہونٹوں پر

مندرجہ بالا اشعار میں لفظ ”سجادۂ طاعت“ کے کیا مراد ہے؟

[Question ID = 960][Question Description = 200_28_URD_SEP22_S2_Q100]

1. جانماز

[Option ID = 3837]

2. منبر

[Option ID = 3838]

3. آرام کرسی

[Option ID = 3839]

4.

[Option ID = 3840]

Topic:- GP_Set2_SHIFT2_A

1) Based on the data in table, answer the five questions that follow:

The following table shows the break-up of population in terms of males, females and transgenders of five different cities A-E. Some of the data in the table is in percent (%) while some data is in numbers.

City-wise Break-up of Population

City	Population Break-up		
	Males	Females	Transgenders
A	45 %	30 %	2000
B	50 %	3000	35 %
C	8000	35 %	15 %
D	45 %	3600	25 %
E	38 %	32 %	4200

निम्नलिखित तालिका में A से E तक के भिन्न शहरों में पुरुषों, महिलाओं और ट्रांसजेंडर्स के संदर्भ में जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा दर्शाया गया है इस तालिका में कुछ आंकड़ें प्रतिशत (%) में हैं, जबकि कुछ आंकड़ें संख्या में हैं इस तालिका में दिए गए आंकड़ों के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा

शहर	जनसंख्या का ब्यौरा		
	पुरुष	महिलाएं	ट्रांसजेंडर
A	45 %	30 %	2,000
B	50 %	3,000	35 %
C	8,000	35 %	15 %
D	45 %	3,600	25 %
E	38 %	32 %	4,200

Population of City 'C' is what percent less than the population of City 'B'?

शहर - 'B' की जनसंख्या की तुलना में शहर - 'C' की जनसंख्या कितने प्रतिशत कम है ?

[Question ID = 1050][Question Description = 101_0_GP8_SEP22_S2_Q01]

- 30 % [Option ID = 4197]
- 25 % [Option ID = 4198]
- 20 % [Option ID = 4199]
- 17.5 % [Option ID = 4200]

2) Based on the data in table, answer the five questions that follow:

The following table shows the break-up of population in terms of males, females and transgenders of five different cities A-E. Some of the data in the table is in percent (%) while some data is in numbers.

City-wise Break-up of Population

City	Population Break-up		
	Males	Females	Transgenders
A	45 %	30 %	2000
B	50 %	3000	35 %
C	8000	35 %	15 %
D	45 %	3600	25 %
E	38 %	32 %	4200

निम्नलिखित तालिका में A से E तक के भिन्न शहरों में पुरुषों, महिलाओं और ट्रांसजेंडर्स के संदर्भ में जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा दर्शाया गया है इस तालिका में कुछ आंकड़ें प्रतिशत (%) में हैं, जबकि कुछ आंकड़ें संख्या में हैं इस तालिका में दिए गए आंकड़ों के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा

शहर	जनसंख्या का ब्यौरा		
	पुरुष	महिलाएं	ट्रांसजेंडर
A	45 %	30 %	2,000
B	50 %	3,000	35 %
C	8,000	35 %	15 %
D	45 %	3,600	25 %
E	38 %	32 %	4,200

If the ratio of literate males to illiterate males of City 'D' is 11 : 7. then what is the difference between the number of literate males and number of illiterate males of City 'D'?

यदि शहर - 'D' के निरक्षर पुरुषों की तुलना में साक्षर पुरुषों का अनुपात 11:7 है तो शहर - 'D' के साक्षर पुरुषों और निरक्षर पुरुषों की संख्या के बीच क्या अंतर है ?

[Question ID = 1051][Question Description = 102_0_GP8_SEP22_S2_Q02]

- 900 [Option ID = 4201]
- 1050 [Option ID = 4202]
- 800 [Option ID = 4203]
- 1200 [Option ID = 4204]

3)

Based on the data in table, answer the five questions that follow:

The following table shows the break-up of population in terms of males, females and transgenders of five different cities A-E. Some of the data in the table is in percent (%) while some data is in numbers.

City-wise Break-up of Population

City	Population Break-up		
	Males	Females	Transgenders
A	45 %	30 %	2000
B	50 %	3000	35 %
C	8000	35 %	15 %
D	45 %	3600	25 %
E	38 %	32 %	4200

निम्नलिखित तालिका में A से E तक के भिन्न शहरों में पुरुषों, महिलाओं और ट्रांसजेंडर्स के संदर्भ में जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा दर्शाया गया है इस तालिका में कुछ आंकड़े प्रतिशत (%) में हैं, जबकि कुछ आंकड़े संख्या में हैं इस तालिका में दिए गए आंकड़ों के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा

शहर	जनसंख्या का ब्यौरा		
	पुरुष	महिलाएं	ट्रांसजेंडर
A	45 %	30 %	2,000
B	50 %	3,000	35 %
C	8,000	35 %	15 %
D	45 %	3,600	25 %
E	38 %	32 %	4,200

Female population in City 'C' is how much percent less than the sum of male and transgender population of City 'D'?

शहर - D की पुरुष और ट्रांसजेंडर जनसंख्या के योग की तुलना में शहर - 'C' की महिला जनसंख्या कितने प्रतिशत कम है ?

[Question ID = 1052][Question Description = 103_0_GP8_SEP22_S2_Q03]

- 25 %

[Option ID = 4205]

2. $33\frac{1}{3}\%$

[Option ID = 4206]

3. 50%

[Option ID = 4207]

4. $66\frac{2}{3}\%$

[Option ID = 4208]

4) Based on the data in table, answer the five questions that follow:

The following table shows the break-up of population in terms of males, females and transgenders of five different cities A-E. Some of the data in the table is in percent (%) while some data is in numbers.

City-wise Break-up of Population

City	Population Break-up		
	Males	Females	Transgenders
A	45 %	30 %	2000
B	50 %	3000	35 %
C	8000	35 %	15 %
D	45 %	3600	25 %
E	38 %	32 %	4200

निम्नलिखित तालिका में A से E तक के भिन्न शहरों में पुरुषों, महिलाओं और ट्रांसजेंडर्स के संदर्भ में जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा दर्शाया गया है इस तालिका में कुछ आंकड़ें प्रतिशत (%) में हैं, जबकि कुछ आंकड़ें संख्या में हैं इस तालिका में दिए गए आंकड़ों के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा

शहर	जनसंख्या का ब्यौरा		
	पुरुष	महिलाएं	ट्रांसजेंडर
A	45 %	30 %	2,000
B	50 %	3,000	35 %
C	8,000	35 %	15 %
D	45 %	3,600	25 %
E	38 %	32 %	4,200

Male population of City 'E' is how much more than female population of City 'A'?

शहर - A की महिला जनसंख्या की तुलना में शहर - E की पुरुष जनसंख्या कितनी अधिक है ?

[Question ID = 1053][Question Description = 104_0_GP8_SEP22_S2_Q04]

- 2900 [Option ID = 4209]
- 2840 [Option ID = 4210]
- 2980 [Option ID = 4211]
- 2920 [Option ID = 4212]

5) Based on the data in table, answer the five questions that follow:

The following table shows the break-up of population in terms of males, females and transgenders of five different cities A-E. Some of the data in the table is in percent (%) while some data is in numbers.

City-wise Break-up of Population

City	Population Break-up		
	Males	Females	Transgenders
A	45 %	30 %	2000
B	50 %	3000	35 %
C	8000	35 %	15 %
D	45 %	3600	25 %
E	38 %	32 %	4200

निम्नलिखित तालिका में A से E तक के भिन्न शहरों में पुरुषों, महिलाओं और ट्रांसजेंडर्स के संदर्भ में जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा दर्शाया गया है इस तालिका में कुछ

आंकड़ें प्रतिशत (%) में हैं, जबकि कुछ आंकड़ें संख्या में हैं इस तालिका में दिए गए आंकड़ों के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

जनसंख्या का शहर - वार ब्यौरा

शहर	जनसंख्या का ब्यौरा		
	पुरुष	महिलाएं	ट्रांसजेंडर
A	45 %	30 %	2,000
B	50 %	3,000	35 %
C	8,000	35 %	15 %
D	45 %	3,600	25 %
E	38 %	32 %	4,200

Find the ratio of transgender population of City 'C' to the transgender population of City 'D'?

शहर - D की ट्रांसजेंडर जनसंख्या की तुलना में शहर - C की ट्रांसजेंडर जनसंख्या का अनुपात बताइए ?

[Question ID = 1054][Question Description = 105_0_GP8_SEP22_S2_Q05]

1. 4:05 [Option ID = 4213]
2. 5:04 [Option ID = 4214]
3. 3:05 [Option ID = 4215]
4. 2:05 [Option ID = 4216]

Topic:- GP_Set2_SHIFT2_B

1) A newly joined teacher was maltreated in his/her first class by some students. Which of the following measures should be taken by him/her?

एक नव - नियुक्त अध्यापक के साथ उसकी पहली कक्षा में ही कुछ छात्रों द्वारा दुर्व्यवहार किया गया निम्नलिखित में से कौन सा उपाय उसे अमल में लाना चाहिए ?

[Question ID = 1055][Question Description = 106_0_GP8_SEP22_S2_Q06]

1. Give punishment to the students.
विद्यार्थियों को दण्ड देना चाहिए
[Option ID = 4217]
2. Ignore the instance and improve his/her qualities for explaining the concept in better way.
उस घटना पर ध्यान न देकर अपने विषय (कॉन्सेप्ट) के अध्यापन हेतु अपने गुणों में और भी अधिक अच्छी तरह से सुधार लाना चाहिए
[Option ID = 4218]
3. Change his/her time-table to teach some other class.
किसी अन्य कक्षा में अध्यापन हेतु अपनी समय - सारिणी में परिवर्तन करना
[Option ID = 4219]
4. Inform the head of the institution for expelling the students.
संस्थान के मुखिया को छात्रों के निष्कासन हेतु सूचित करना
[Option ID = 4220]

2) A student is a slow learner. What strategy can a teacher employ for him/her?

एक छात्र धीमी गति का अधिगम करता है एक शिक्षक उसके लिए कौन - सी कार्यनीति को लागू कर सकता है ?

[Question ID = 1056][Question Description = 107_0_GP8_SEP22_S2_Q07]

1. Provide video lecture of the topic
विषय पर वीडियो लेक्चर प्रदान करना
[Option ID = 4221]
2. No need to facilitate him/her
उसे मदद करने की आवश्यकता नहीं है
[Option ID = 4222]
3. Tell him/her to learn on his/her own
उसे स्वयं से सीखने के लिए बोलना
[Option ID = 4223]
4. Tell him/her to take private tuition
उसे निजी अनुशिक्षण (ट्यूशन) के लिए सलाह देना
[Option ID = 4224]

3) The main focus of the teacher in designing assessments should be on

एक शिक्षक का मूल्यांकन अभिकल्पित करने में (डिजाइनिंग) मुख्य ध्यान (फोकस) किस पर होना चाहिए ?

[Question ID = 1057][Question Description = 108_0_GP8_SEP22_S2_Q08]

1. activities

नतिविधियों पर

[Option ID = 4225]

2. learning outcomes
अधिगम परिणामों पर

[Option ID = 4226]

3. attendance
उपस्थिति पर

[Option ID = 4227]

4. his/her behaviour
उसके व्यवहार पर

[Option ID = 4228]

- 4) Given below are two statements, one is labelled as Assertion A and the other is labelled as Reason R

Assertion A: MOOCs have philosophy of Anyone, Anytime, Anywhere and Any number of times.

Reason R: MOOCs are 4 credit courses.

In light of the above statements, choose the *most appropriate* answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं : एक को अभिकथन (A) और दूसरे को कारण (R) कहा गया है

अभिकथन (A) : मूक में कोई भी, किसी भी समय, कहीं भी कितनी बार का दर्शन निहित होता है

कारण (R) : मूक 4 क्रेडिटके पाठ्यक्रम होते हैं

उपर्युक्त कथनों के आलोक में, निम्नांकित विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर चुनें :

[Question ID = 1058][Question Description = 109_0_GP8_SEP22_S2_Q09]

1. Both A and R are correct and R is the correct explanation of A
(A) और (R) दोनों सही हैं और (R), (A) की सही व्याख्या है

[Option ID = 4229]

2. Both A and R are correct but R is NOT the correct explanation of A
(A) और (R) दोनों सही हैं परन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है

[Option ID = 4230]

3. A is correct but R is not correct
(A) सही है परन्तु (R) सही नहीं है

[Option ID = 4231]

4. A is not correct but R is correct
(A) सही नहीं है परन्तु (R) सही है

[Option ID = 4232]

- 5) The symbol stands for

प्रतीक का तात्पर्य है

[Question ID = 1059][Question Description = 110_0_GP8_SEP22_S2_Q10]

1. Copyright
कॉपीराइट

[Option ID = 4233]

2. Copied Component
कॉपीड कंपोनेंट

[Option ID = 4234]

3. Creative Component
क्रिएटिव कंपोनेंट

[Option ID = 4235]

4. Creative Commons
क्रिएटिव कॉमन्स

[Option ID = 4236]

- 6) The advantages of longitudinal research on the internet are

A. The internet panels are representative of the entire population.

B. Everyone has access to Internet.

- C. A large number of people can be empanelled.
- D. This makes it easy to collect data from the respondents.
- E. Data collection over Internet can be rapid.

Choose the *correct* answer from the options given below:

इंटरनेट पर अनुदैर्घ्य - शोध के लाभ हैं ?

- A. इंटरनेट पैनल संपूर्ण जनसंख्या के प्रतिनिधियान्मक होते हैं
- B. सबके पास इंटरनेट पहुँच सुलभ है
- C. बड़ी संख्या में लोगों का सूची में नामोल्लेख (इंपैनेल) किया जा सकता है
- D. यह प्रत्यार्थियों से आंकड़ा संग्रहित करने को आसान बनाता है
- E. इंटरनेट पर आंकड़ा संग्रहण तीव्र गति से किया जा सकता है

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1060][Question Description = 111_0_GP8_SEP22_S2_Q11]

1. A, B and C only
केवल A, B और C

[Option ID = 4237]

2. B, C and D only
केवल B, C और D

[Option ID = 4238]

3. C, D and E only
केवल C, D और E

[Option ID = 4239]

4. A, D and E only
केवल A, D और E

[Option ID = 4240]

7) Given below are two statements

Statement I: If a hypothesis is accepted when it should be rejected, then type I error is made.

Statement II: If a hypothesis is rejected when it should be accepted, then type II error is made.

In light of the above statements, choose the *most appropriate* answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं :

कथन - I : जब किसी प्रावकल्पना को जब कि इसे नकारा जाना चाहिए फिर भी स्वीकार कर लिया जाता है तब इसमें टाइप - I त्रुटि हुई पायी जाती है

कथन - II : जब किसी प्रावकल्पना को जबकि इसे स्वीकारा जाना चाहिए फिर भी इसे नकार दिया जाता है तब इसमें टाइप II त्रुटि हुई पायी जाती है

उपर्युक्त कथनों के आलोक में निम्नलिखित विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1061][Question Description = 112_0_GP8_SEP22_S2_Q12]

1. Both Statement I and Statement II are correct
कथन I और II दोनों सही हैं

[Option ID = 4241]

2. Both Statement I and Statement II are incorrect
कथन I और II दोनों गलत हैं

[Option ID = 4242]

3. Statement I is correct but Statement II is incorrect
कथन I सही है, किन्तु कथन II गलत है

[Option ID = 4243]

4. Statement I is incorrect but Statement II is correct
कथन I गलत है, किन्तु कथन II सही है

[Option ID = 4244]

8) Imagining things as if they are real is known in research as

किसी शोध में वस्तुओं की कल्पना इस रूप में करना कि जैसे वह वास्तव में मौजूद हैं, उसे इस रूप में जाना जाता है ?

[Question ID = 1062][Question Description = 113_0_GP8_SEP22_S2_Q13]

1. Virtual reality
आभासी यथार्थ

[Option ID = 4245]

2. Replication
पुनरावृत्ति

[Option ID = 4246]

3. Reification
वस्तुकरण

[Option ID = 4247]

4. Simulation
अनुरूपता

[Option ID = 4248]

9) Selecting only those items of data that support a theoretical concept, is called

आंकड़ों के केवल उन मदों का चयन करना जो कि किसी सैद्धांतिक अवधारणा का समर्थन करते हों, वह कहलाता है -

[Question ID = 1063][Question Description = 114_0_GP8_SEP22_S2_Q14]

1. Data Selectivity
आंकड़ा चयनात्मकता

[Option ID = 4249]

2. Idea preference
विचार वशीयता

[Option ID = 4250]

3. Concept choice
अवधारणा विकल्प

[Option ID = 4251]

4. Thesis hunting
शोध - प्रबंध की तलाश करना

[Option ID = 4252]

10) In the deductive method, a researcher can begin his work with which of the following options ?

- A. Policy statements
B. Social identity of the researcher
C. Theoretical postulations
D. Exploratory data
E. By deriving a hypothesis

Choose the correct answer from the options given below:

निगमन विधि में एक शोधकर्ता निम्नलिखित में से किन विकल्पों के साथ अपने शोध कार्य को आरंभ कर सकता है ?

- A. नीति - कथन
B. शोधार्थी की सामाजिक पहचान
C. सैद्धांतिक अभ्युपगम
D. अन्वेषी आंकड़ा
E. किसी प्रावकल्पना को व्युत्पन्न करने के द्वारा

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1064][Question Description = 115_0_GP8_SEP22_S2_Q15]

1. A, B and C only
केवल A, B और C

[Option ID = 4253]

2. A, D and E only
केवल A, D और E

[Option ID = 4254]

3. B, D and E only
केवल B, D और E

[Option ID = 4255]

4. C, D and E only
केवल C, D और E

[Option ID = 4256]

11) The reification of stereotypes is made possible by communication through the use of

किसके उपयोग के माध्यम से सम्प्रेषण द्वारा रूढ़ प्ररूपों के बने वस्तुकरण (रिडिफिकेशन) को संभव बनाया जाता है :

[Question ID = 1065][Question Description = 116_0_GP8_SEP22_S2_Q16]

1. Social equivalence
सामाजिक समतुल्यता

[Option ID = 4257]

2. Personal attributes
वैयक्तिक गुण

[Option ID = 4258]

3. Language
भाषा

[Option ID = 4259]

4. Ideological linearity
वैचारिक अनुरेखता

[Option ID = 4260]

12) Classroom communication will facilitate learners to

A. meet emotional and social needs

B. acquire scientific attitude

C. develop critical thinking

D. become independent of the community in which he lives in

E. discard the familiar patterns of social relations

Choose the *correct* answer from the options given below:

कक्षा में सम्प्रेषण शिक्षार्थियों को किसमें सहायता करेगा ?

A. भावनात्मक एवं सामाजिक आवश्यकताओं की पूर्ति में

B. वैज्ञानिक अभिवृत्ति ग्रहण करने में

C. आलोचनात्मक चिंतन को विकसित करने में

D. उस समुदाय से स्वतन्त्र होने में, जिसमें वह रहता है

E. सामाजिक संबंधों के परिचित पैटर्न को हटाने में

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1066][Question Description = 117_0_GP8_SEP22_S2_Q17]

1. A, B and C only
केवल A, B और C

[Option ID = 4261]

2. B, C and D only
केवल B, C और D

[Option ID = 4262]

3. C, D and E only
केवल C, D और E

[Option ID = 4263]

4. A, D and E only
केवल A, D और E

[Option ID = 4264]

13) Which of the following are the finer points of effective listening?

A. Not observing the speaker

B. Not reflecting back on what is said

C. Staying indifferent

D. Asking questions for clarity

E. Focusing attention on what is said

Choose the *correct* answer from the options given below:

निम्नलिखित में से कौन से पृभावी श्रवण के अधिक परिष्कृत बिंदु हैं ?

- A. वक्ता को ध्यानपूर्वक न देखना
- B. जो कहा गया है, उस पर पुनः मनन न करना
- C. उदासीन रहना
- D. स्पष्टता के लिए पूछन पूछना
- E. उस पर ध्यान केंद्रित करना, जिसके बारे में कहा गया है

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1067][Question Description = 118_0_GP8_SEP22_S2_Q18]

1. A, B and C only
केवल A, B और C
[Option ID = 4265]
2. B, C and D only
केवल B, C और D
[Option ID = 4266]
3. C, D and E only
केवल C, D और E
[Option ID = 4267]
4. A, C and E only
केवल A, C और E
[Option ID = 4268]

14) Given below are two statements

Statement I: New communication technologies have created social awareness across cultural boundaries.

Statement II: The disintegration of institutionalised centers of responsibility because of new communication technology is a hard fact.

In light of the above statements, choose the correct answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं :

कथन - I : सम्प्रेषण की नई तकनीकों ने सभी सांस्कृतिक सीमाओं में सामाजिक जागरूकता उत्पन्न की है

कथन - II : नई सम्प्रेषण प्रौद्योगिकी के कारण उत्तरदायित्व के संस्थागत केंद्रों का विघटन एक कटु तथ्य है

उपर्युक्त कथनों के आलोक में निम्नलिखित विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1068][Question Description = 119_0_GP8_SEP22_S2_Q19]

1. Both Statement I and Statement II are true
कथन I और II दोनों सही हैं
[Option ID = 4269]
2. Both Statement I and Statement II are false
कथन I और II दोनों गलत हैं
[Option ID = 4270]
3. Statement I is true but Statement II is false
कथन I सही है, किन्तु कथन II गलत है
[Option ID = 4271]
4. Statement I is false but Statement II is true
कथन I गलत है, किन्तु कथन II सही है
[Option ID = 4272]

15) Match List I with List II

List I	List II
Type of Communication	Audience Type
A. Inter-personal	I. Fragmented
B. Organisational	II. Anonymous
C. Mass	III. Dyadic
D. Social	IV. Identifiable

Choose the correct answer from the options given below:

सूची -I को सूची -II से सुमेलित कीजिए :

सूची -I	सूची -II
(सम्प्रेषण के प्रकार)	(श्रोताओं का प्रकार)

A. अंतर - वैयक्तिक	I. खण्डात्मक
B. संगठनात्मक	II. अज्ञात
C. व्यापक	III. द्वयकीय
D. सामाजिक	IV. पहचानने योग्य

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनिए :

[Question ID = 1069][Question Description = 120_0_GP8_SEP22_S2_Q20]

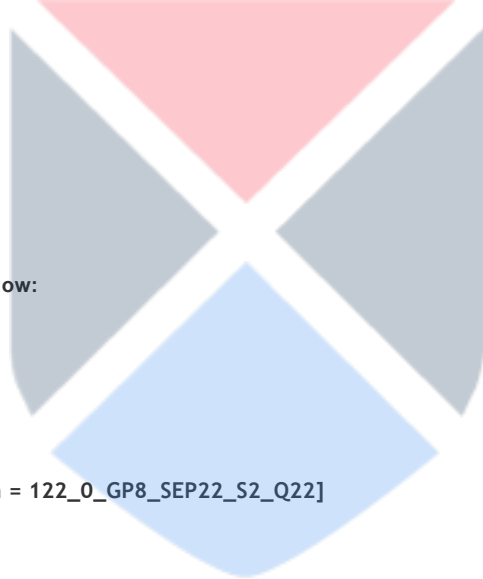
1. A - I, B - II, C - III, D - IV [Option ID = 4273]
2. A - II, B - III, C - I, D - IV [Option ID = 4274]
3. A - IV, B - I, C - III, D - II [Option ID = 4275]
4. A - III, B - IV, C - II, D - I [Option ID = 4276]

16) A man travels 12 km straight towards south and then turns right and travels 15 km straight. He again turns right and travels 12 km. How far is the man from the starting point?

एक आदमी 12 किलोमीटर दक्षिण की तरफ सीधा चलता है और फिर दाएं मुड़ जाता है और 15 किलोमीटर सीधा चलता है वह आदमी पुनः दाईं ओर मुड़ जाता है और 12 किलोमीटर चलता है प्रारंभिक बिंदु से आदमी कितनी दूरी पर है ?

[Question ID = 1070][Question Description = 121_0_GP8_SEP22_S2_Q21]

1. 27 km
27 किलोमीटर
[Option ID = 4277]
2. 39 km
39 किलोमीटर
[Option ID = 4278]
3. 24 km
24 किलोमीटर
[Option ID = 4279]
4. 15 km
15 किलोमीटर
[Option ID = 4280]

17) Find the missing term in the series below:

0, 6, 24, 60, 120, 210, ?

नीचे दी गई श्रृंखला में लुप्त पद को खोजिए

0, 6, 24, 60, 120, 210, ?

[Question ID = 1071][Question Description = 122_0_GP8_SEP22_S2_Q22]

1. 290 [Option ID = 4281]
2. 504 [Option ID = 4282]
3. 336 [Option ID = 4283]
4. 338 [Option ID = 4284]

18) Of the three numbers, the second is twice the first and is also thrice the third. If the average of the three numbers is 44, what is the largest number?

तीन संख्याओं में, दूसरी संख्या पहली संख्या की दो गुनी और तीसरी की तीन गुनी भी है यदि तीनों संख्याओं का औसत 44 है, सबसे बड़ी संख्या कौन सी है ?

[Question ID = 1072][Question Description = 123_0_GP8_SEP22_S2_Q23]

1. 24 [Option ID = 4285]
2. 36 [Option ID = 4286]
3. 72 [Option ID = 4287]
4. 96 [Option ID = 4288]

19) A person invested 1/3 of his capital at 7%; 1/4 of his capital at 8% and the remainder at 10%. If his total annual income from the investment is ₹ 561, then what is the total investment made by the person?

एक व्यक्ति अपनी पूंजी का 1/3 भाग 7% की दर से, अपनी पूंजी का 1/4 भाग 8% की दर से और शेष भाग 10% की दर से निवेश करता है यदि निवेश से उसकी कुल वार्षिक आय रु. 561 है, तो व्यक्ति द्वारा किया गया कुल निवेश कितना है?

[Question ID = 1073][Question Description = 124_0_GP8_SEP22_S2_Q24]

1. 6600 [Option ID = 4289]
2. 6500 [Option ID = 4290]
3. 7000 [Option ID = 4291]
4. 5500 [Option ID = 4292]

20) What can be the value of a single discount equivalent to a series discount of 10%, 15% and 25%?

10%, 15% और 25% के श्रेणी क्रम छूट के बराबर एकल छूट का मान क्या हो सकता है ?

[Question ID = 1074][Question Description = 125_0_GP8_SEP22_S2_Q25]

1. 42.63% [Option ID = 4293]
2. 40.605% [Option ID = 4294]
3. 35.605% [Option ID = 4295]
4. 35.625% [Option ID = 4296]

21) In Classical Square of Opposition, if 'Some S is not P' is true then which of the following could be immediately inferred from it?

- A. 'Some S is P' is false
- B. 'All S is P' is false
- C. 'No S is P' is undetermined
- D. 'Some S is P' is undetermined
- E. 'All S is P' is undetermined

Choose the correct answer from the options given below:

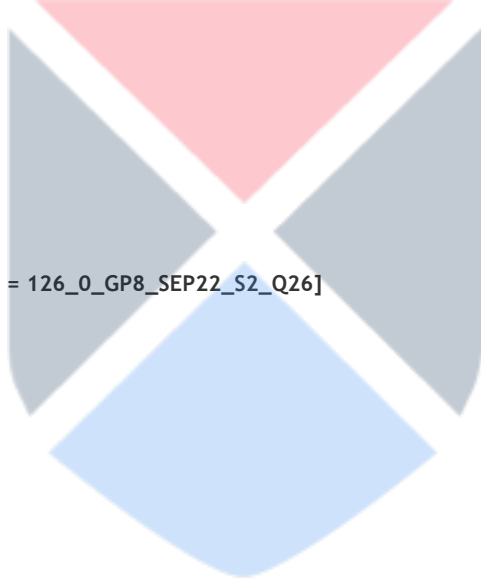
विरोधों के शास्त्रीय चतुर्भुज में यदि 'कुछ S, P नहीं होते हैं' सत्य है तो निम्नलिखित में से कौन सा इससे सीधे (प्रत्यक्ष) अनुमानित हो सकता है ?

- A. 'कुछ S, P होते हैं' गलत है
- B. 'सभी S, P होते हैं' गलत है
- C. 'कोई भी S, P नहीं होते हैं' अनिर्धारित है
- D. 'कुछ S, P होते हैं' अनिर्धारित है
- E. 'सभी S, P होते हैं' अनिर्धारित है

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1075][Question Description = 126_0_GP8_SEP22_S2_Q26]

1. A, C and E only
केवल A, C और E
[Option ID = 4297]
2. B, C and D only
केवल B, C और D
[Option ID = 4298]
3. C, D and E only
केवल C, D और E
[Option ID = 4299]
4. A, B and C only
केवल A, B और C
[Option ID = 4300]

22) Which of the following fallacy is a result of defective induction?

निम्नलिखित में से कौन सा तर्कदोष सदोष आगमन का परिणाम है ?

[Question ID = 1076][Question Description = 127_0_GP8_SEP22_S2_Q27]

1. Fallacy of Composition
संघटन का तर्क दोष
[Option ID = 4301]
2. False Cause
मिथ्याकारण दोष
[Option ID = 4302]
3. Begging the Question
आत्मशुभ्य दोष
[Option ID = 4303]
4. Irrelevant Conclusion
अप्रसंगिक निष्कर्ष
[Option ID = 4304]

23) Given below are two statements

Statement I: "To slow a beast, you break its limbs. To slow a nation you break its people."- is an example of analogical argument.

Statement II: "To slow a beast, you break its limbs. To slow a nation you break its people"- is an example of nonargumentative use of analogy.

In light of the above statements, choose the *correct* answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं :

कथन - I : "किसी पशु को मंद करने के लिए उसके अंगों को तोड़ दो किसी राष्ट्र को मंद करने के लिए उसकी जनता को तोड़ दो " - यह सादृश्यमूलक युक्ति का उदाहरण है

कथन - II : "किसी पशु को मंद करने के लिए उसके अंगों को तोड़ दो किसी राष्ट्र को मंद करने के लिए उसकी जनता को तोड़ दो " - यह सादृश्य के गैर - युक्तिपरक प्रयोग का उदाहरण है

उपर्युक्त कथनों के आलोक में निम्नलिखित विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1077][Question Description = 128_0_GP8_SEP22_S2_Q28]

1. Both Statement I and Statement II are true

कथन I और II दोनों सही हैं

[Option ID = 4305]

2. Both Statement I and Statement II are false

कथन I और II दोनों गलत हैं

[Option ID = 4306]

3. Statement I is true but Statement II is false

कथन I सही है, किन्तु कथन II गलत है

[Option ID = 4307]

4. Statement I is false but Statement II is true

कथन I गलत है, किन्तु कथन II सही है

[Option ID = 4308]

24) Given below are two statements

Statement I: Classical Indian logicians (Naiyāyikas) define Upamāna (Comparison) as the cognition of the new object through similarity, known by another means of cognition.

Statement II: Naiyāyikas consider upamāna as a type of inductive reasoning and therefore view it as a type of inference (anumāna) only.

In light of the above statements, choose the *most appropriate* answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं :

कथन - I : भारतीय शास्त्रीय नैयायिकों ने उपमान को संज्ञान के अन्य साधनों द्वारा ज्ञात सादृश्यता के माध्यम से नयी वस्तु के संज्ञान के रूप में व्याख्यायित किया है

कथन - II : नैयायिकों ने उपमान को आगमन तर्कणा के प्रकार के रूप में माना है और इसलिए इसे केवल अनुमान के एक प्रकार के रूप में देखा है

उपर्युक्त कथनों के आलोक में निम्नलिखित विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर चुनें :

[Question ID = 1078][Question Description = 129_0_GP8_SEP22_S2_Q29]

1. Both Statement I and Statement II are correct

कथन I और II दोनों सही हैं

[Option ID = 4309]

2. Both Statement I and Statement II are incorrect

कथन I और II दोनों गलत हैं

[Option ID = 4310]

3. Statement I is correct but Statement II is incorrect

कथन I सही है, किन्तु कथन II गलत है

[Option ID = 4311]

4. Statement I is incorrect but Statement II is correct

कथन I गलत है, किन्तु कथन II सही है

[Option ID = 4312]

25) Given below are two statements

Statement I: According to Classical Indian School of Logic, the method of induction is used to affirm the major premise, since generality or universality cannot be perceived.

Statement II: Classical Indian Logicians give separate treatment of the inductive method.

In light of the above statements, choose the *correct* answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं :

कथन - I : भारतीय शास्त्रीय न्याय मत के अनुसार आगमन विधि का प्रयोग प्रमुख आधार वाक्य की स्थापना हेतु किया जाता है, क्योंकि सामान्य का प्रत्यक्ष नहीं किया जा सकता है

कथन - II : भारतीय शास्त्रीय नैयायिकों ने आगमन विधि का अलग से निरूपण किया है

उपर्युक्त कथनों के आलोक में, निम्नलिखित विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1079][Question Description = 130_0_GP8_SEP22_S2_Q30]

1. Both Statement I and Statement II are true
कथन I और II दोनों सत्य हैं

[Option ID = 4313]

2. Both Statement I and Statement II are false
कथन I और II दोनों असत्य हैं

[Option ID = 4314]

3. Statement I is true but Statement II is false
कथन I सत्य है, किन्तु कथन II असत्य है

[Option ID = 4315]

4. Statement I is false but Statement II is true
कथन I असत्य है, किन्तु कथन II सत्य है

[Option ID = 4316]

26) Given below are two statements, one is labelled as Assertion A and the other is labelled as Reason R

Assertion A : Free Wi-Fi access to every citizen is one of the objectives of 'Digital India' programme of the Government of India.

Reason R : ICT is a powerful enabler of a digitally empowered society.

In light of the above statements, choose the correct answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं : एक को अभिकथन (A) और दूसरे को कारण (R) कहा गया है

अभिकथन (A) : प्रत्येक नागरिक की मुफ्त वाई - फाई तक पहुँच भारत सरकार के कार्यक्रम 'डिजिटल इंडिया' के उद्देश्यों में से एक है

कारण (R) : आई सी टी डिजिटली सशक्त समाज का एक शक्तिशाली परिचायक है

उपर्युक्त कथनों के आलोक में निम्नांकित विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1080][Question Description = 131_0_GP8_SEP22_S2_Q31]

1. Both A and R are true and R is the correct explanation of A
(A) और (R) दोनों सही हैं और (R), (A) की सही व्याख्या है

[Option ID = 4317]

2. Both A and R are true but R is NOT the correct explanation of A
(A) और (R) दोनों सही हैं परन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है

[Option ID = 4318]

3. A is true but R is false
(A) सत्य है, परन्तु (R) असत्य है

[Option ID = 4319]

4. A is false but R is true
(A) असत्य है, परन्तु (R) सत्य है

[Option ID = 4320]

27) Given below are two statements

Statement I: In computer networking, the purpose of changing the IP addressing scheme between IPv4 and IPv6 is to allow for more IP addresses.

Statement II: A web cookie is stored on the server machine.

In light of the above statements, choose the correct answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं :

कथन - I : कंप्यूटर नेटवर्किंग में, आई पी वी 4 और आई पी वी 6 के बीच आई पी एड्रेसिंग योजना में परिवर्तन का उद्देश्य और अधिक आई पी एड्रेसों के लिए अनुमति देना है

कथन - II : वेब कुकी सर्वर मशीन में संचित रहता है

उपर्युक्त कथनों के आलोक में निम्नलिखित विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1081][Question Description = 132_0_GP8_SEP22_S2_Q32]

1. Both Statement I and Statement II are true
कथन I और II दोनों सत्य हैं

[Option ID = 4321]

2. Both Statement I and Statement II are false
कथन I और II दोनों असत्य हैं

[Option ID = 4322]

3. Statement I is true but Statement II is false
कथन I सत्य है, किन्तु कथन II असत्य है

[Option ID = 4323]

4. Statement I is false but Statement II is true
कथन I असत्य है, किन्तु कथन II सत्य है

[Option ID = 4324]

28) Given below is a typical URL that identifies a web page: <http://book.com/author/index.html>

The hostname 'book.com' is converted into an IP address by a _____ server that has a database of matching names and addresses and is queried for the address.

नीचे एक प्रतिरूपी यू आर एल दिया गया है जो एक वेब पेज से संबंधित है :

<http://book.com/author/index.html>

होस्ट नेम 'book.com' एक आई पी एड्रेस के रूप में सर्वर द्वारा रूपांतरित हो जाता है उस सर्वर में नेम और एड्रेस के सुमेलन का एक डाटाबेस होता है और एड्रेस की जाँच करता है

[Question ID = 1082][Question Description = 133_0_GP8_SEP22_S2_Q33]

1. SMTP
एस एम टी पी

[Option ID = 4325]

2. FTP
एफ टी पी

[Option ID = 4326]

3. DNS
डी एन एस

[Option ID = 4327]

4. HTTP
एच टी टी पी

[Option ID = 4328]

29) If you have a storage device with a capacity of 16 gigabytes, then how many 2 kilobytes files can you fit in that device? (1KB=1024 bytes)

यदि आपके पास 16 गीगा बाइट क्षमता वाला संग्रहण यंत्र (स्टोरेज डिवाइस) है, 2 किलोबाइट क्षमता वाली कितनी फाइलों को इस यंत्र में ठीक से रखा जा सकता है ? (1 किलोबाइट = 1024 बाइट)

[Question ID = 1083][Question Description = 134_0_GP8_SEP22_S2_Q34]

1. 2^{23} [Option ID = 4329]
2. 2^{25} [Option ID = 4330]
3. 2^{27} [Option ID = 4331]
4. 2^{29} [Option ID = 4332]

30) Identify the correct order of the following developments (A-E) in the history of computing from the oldest to the more recent:

- A. Facebook
B. Internet
C. Calculator Machine
D. Computer mouse
E. Programming language

Choose the correct answer from the options given below

परिकल्पन (कम्प्यूटिंग) के इतिहास में निम्नलिखित विकासों (ए - ई) के सही क्रम को प्राचीनतम से नवीनतम के क्रम में चिह्नित कीजिए :

- A. फेसबुक
B. इंटरनेट
C. कैलकुलेटर मशीन
D. कंप्यूटर माउस
E. प्रोग्रामिंग भाषा

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1084][Question Description = 135_0_GP8_SEP22_S2_Q35]

1. A, B, C, D, E [Option ID = 4333]
2. C, B, E, A, D [Option ID = 4334]
3. C, D, B, E, A [Option ID = 4335]
4. C, E, D, B, A [Option ID = 4336]

31) The share of renewable energy in the energy mix of our country sought to be achieved by 2030 is now

हमारे देश के ऊर्जा मिश्रण में नवीकरणीय ऊर्जा का अंश 2030 तक अब कितना प्राप्त किया जाना है ?

[Question ID = 1085][Question Description = 136_0_GP8_SEP22_S2_Q36]

1. 35% [Option ID = 4337]
2. 40% [Option ID = 4338]
3. 45% [Option ID = 4339]
4. 50% [Option ID = 4340]

32) Formation of photochemical smog involves the following

- A. Carbon dioxide
- B. Volatile Organic Carbon
- C. Sunlight
- D. Methane
- E. Nitrogen dioxide

Choose the *correct* answer from the options given below:

प्रकाश रासायनिक धूम - कोहरा के निर्माण में निम्नलिखित शामिल होते हैं :

- A. कार्बन डाई आक्साइड
- B. वोलेटाइल ऑर्गेनिक कार्बन
- C. सूर्य का प्रकाश
- D. मीथेन
- E. नाइट्रोजन डाई ऑक्साइड

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1086][Question Description = 137_0_GP8_SEP22_S2_Q37]

1. A, B and C only
केवल A, B और C
[Option ID = 4341]
2. B, C and E only
केवल B, C और E
[Option ID = 4342]
3. A, C and D only
केवल A, C और D
[Option ID = 4343]
4. A, B and D only
केवल A, B और D
[Option ID = 4344]

33) Dioxins are produced as a byproduct of

- A. Forest fires
- B. Incineration of plastics
- C. Chemical processing
- D. Volcanic eruptions
- E. Diesel fuel combustion

Choose the *correct* answer from the options given below:

डाइऑक्सिन निम्नलिखित के उपोत्पाद के रूप में उत्पन्न होता है :

- A. वन की आग

B. प्लास्टिक का भस्मीकरण

C. रासायनिक संसाधन

D. ज्वालामुखीय उद्गार

E. डीजल ईंधन दहन

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1087][Question Description = 138_0_GP8_SEP22_S2_Q38]

1. A, C and D only
केवल A, C, D

[Option ID = 4345]

2. B, C and D only
केवल B, C, D

[Option ID = 4346]

3. C, D and E only
केवल C, D, E

[Option ID = 4347]

4. B, C and E only
केवल B, C, E

[Option ID = 4348]

34) The Indian Government has recently pledged to reduce the projected carbon emissions by

भारत सरकार ने अभी हाल में अनुमानित कार्बन उत्सर्जन को कम करने के लिए क्या प्रतिबद्धता जताई है ?

[Question ID = 1088][Question Description = 139_0_GP8_SEP22_S2_Q39]

1. 1 billion tons by 2050
2050 तक 1 बिलियन टन की कमी

[Option ID = 4349]

2. 1 billion tons by 2030
2030 तक 1 बिलियन टन की कमी

[Option ID = 4350]

3. 2.5 billion tons by 2050
2050 तक 2.5 बिलियन टन की कमी

[Option ID = 4351]

4. 100 million tons by 2030
2030 तक 100 मिलियन टन की कमी

[Option ID = 4352]

35) During nuclear fission process, the speed of neutrons is reduced to a critical value by using following moderators:

A. Deuterium

B. Graphite

C. Monazite

D. Tritium

E. Heavy Water

Choose the *correct* answer from the options given below:

नाभिकीय विखंडन प्रक्रिया के दौरान निम्नलिखित मंदकों के प्रयोग द्वारा क्रांतिक मान को कम किया जाता है :

A. ड्यूटेरियम

B. ग्रेफाइट

C. मोनाजाइट

D. ट्रिटियम

E. भारी जल

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनें :

[Question ID = 1089][Question Description = 140_0_GP8_SEP22_S2_Q40]

1. A, C and D only
केवल A, C और D

[Option ID = 4353]

2. B and E only
केवल B और E

[Option ID = 4354]

3. B, C and D only
केवल B, C और D

[Option ID = 4355]

4. D and E only
केवल D और E

[Option ID = 4356]

36) Given below are two statements

Statement I: Punjab University was established by a Special Act of Incorporation in 1914.

Statement II: University of Allahabad was established by a Special Act of Incorporation in 1887.

In light of the above statements, choose the *most appropriate* answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं :

कथन - I : पंजाब विश्वविद्यालय 1914 में एक विशेष समावेशन अधिनियम द्वारा स्थापित किया गया था

कथन - II : इलाहबाद विश्वविद्यालय 1887 में एक विशेष समावेशन अधिनियम द्वारा स्थापित किया गया था

उपर्युक्त कथनों के आलोक में निम्नलिखित विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर चुनें :

[Question ID = 1090][Question Description = 141_0_GP8_SEP22_S2_Q41]

1. Both Statement I and Statement II are correct
कथन I और II दोनों सही हैं

[Option ID = 4357]

2. Both Statement I and Statement II are incorrect
कथन I और II दोनों गलत हैं

[Option ID = 4358]

3. Statement I is correct but Statement II is incorrect
कथन I सही है, किन्तु कथन II गलत है

[Option ID = 4359]

4. Statement I is incorrect but Statement II is correct
कथन I गलत है, किन्तु कथन II सही है

[Option ID = 4360]

37) According to the National Education Policy (2020) all affiliated colleges would eventually transform into degree awarding autonomous colleges over a period of

राष्ट्रीय शिक्षा नीति (2020) के अनुसार कितनी अवधि बीतने पर सभी संबद्ध कॉलेजों को अंततः डिग्री अवार्ड करने वाले कॉलेजों में रूपांतरित कर दिया जाएगा ?

[Question ID = 1091][Question Description = 142_0_GP8_SEP22_S2_Q42]

1. 10 years
10 वर्ष

[Option ID = 4361]

2. 15 years
15 वर्ष

[Option ID = 4362]

3. 25 years
25 वर्ष

[Option ID = 4363]

4. 30 years
30 वर्ष

[Option ID = 4364]

38) During the British rule who among the following said, "...our system of higher education in India is a failure; that it has sacrificed the formation of character upon the altar of cram."

ब्रिटिश शासन के दौरान निम्नलिखित में से किसने कहा था, "भारत में हमारी उच्च शिक्षा पणाली विफल है; इसने रघु लगाने की वेदी पर चरित्र निर्माण की बलि चढ़ा दी "

[Question ID = 1092][Question Description = 143_0_GP8_SEP22_S2_Q43]

1. Annie Besant
एनी बिसेन्ट

[Option ID = 4365]

2. Dalhousie
डलहौसी

[Option ID = 4366]

3. Curzon
कर्जन

[Option ID = 4367]

4. Macaulay
मैकाले

[Option ID = 4368]

39) A Government institution recognised as an Institute of Eminence is to get additional funding of

लब्ध-प्रतिष्ठ संस्थान के रूप में मान्यता-प्राप्त किसी सरकारी संस्थान को कितनी अतिरिक्त निधि मिलेगी ?

[Question ID = 1093][Question Description = 144_0_GP8_SEP22_S2_Q44]

1. Rs 100 Cr
100 करोड़ रु

[Option ID = 4369]

2. Rs 200 Cr
200 करोड़ रु

[Option ID = 4370]

3. Rs 500 Cr
500 करोड़ रु

[Option ID = 4371]

4. Rs 1000 Cr
1,000 करोड़ रु

[Option ID = 4372]

40) Given below are two statements

Statement I: According to National Education Policy (2020) the Gross Enrollment Ratio (GER) is to be enhanced to 50% by 2030.

Statement II: Distance mode education is going to play a crucial role in enhancing GER in India.

In light of the above statements, choose the *most appropriate* answer from the options given below

नीचे दो कथन दिए गए हैं :

कथन - I : राष्ट्रीय शिक्षा नीति (2020) के अनुसार सकल नामांकन अनुपात (जी.ई.आर.) को 2030 तक 50 प्रतिशत संवर्धित किया जाता है

कथन - II : दूरस्थ माध्यम शिक्षा भारत में जी.ई.आर. के संवर्धन में एक महत्वपूर्ण भूमिका निभाएगी

उपर्युक्त कथनों के आलोक में, निम्नलिखित विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर चुनें :

[Question ID = 1094][Question Description = 145_0_GP8_SEP22_S2_Q45]

1. Both Statement I and Statement II are correct
कथन I और II दोनों सही हैं

[Option ID = 4373]

2. Both Statement I and Statement II are incorrect
कथन I और II दोनों गलत हैं

[Option ID = 4374]

3. Statement I is correct but Statement II is incorrect
कथन I सही है, किन्तु कथन II गलत है

[Option ID = 4375]

4. Statement I is incorrect but Statement II is correct
कथन I गलत है, किन्तु कथन II सही है

[Option ID = 4376]

Topic:- GP_Set2_SHIFT2_C

1) Read the given passage and answer the five questions that follow.

Social contract theorists like Hobbes, Locke and Rousseau were not in the first instance trying to give empirical accounts of how State arose. They were attempting, rather to understand a government's basis of legitimacy. But it is still worth thinking through whether the first states could have arisen through some form of explicit agreement among tribesmen to establish a centralised authority. Thomas Hobbes lays out the basic "deal" underlying the State: in return for giving up the right to do whatever one

pleases, the State (or Leviathan) through its monopoly of force guarantees each citizen basic security. The State can provide other kinds of public goods as well, like property rights, roads, currency, uniform, weights and measures, and external defence, which citizens cannot obtain on their own.

In return, citizens give the State the right to tax, conscript, and otherwise demand things of them. Tribal societies can provide only limited public goods because of their lack of centralised authority. So if the State arose by a social contract, we would have to posit that at some point in history, a tribal group decided voluntarily to delegate dictatorial powers to one individual to rule over them. The delegation would not be temporary, as in the election of a tribal chief, but permanent, to the king and all his descendants. And it would have to be on the basis of consensus on the part of all of the tribal segments, each of which had the option of simply wandering off if it did not like the deal. It seems highly unlikely that the first State arose out of an explicit social contract if the issue motivating it were simply economic, like the protection of property rights or the public goods. Tribal societies are egalitarian and close-knit kinship groups very free. In contrast, States are coercive and hierarchical. This means the real driver of state formation is violence or threat of violence.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िए और प्रश्नों का उत्तर दीजिए :

हॉब्स, लॉक और रूसो जैसे सामाजिक अनुबंध सिद्धांतकार प्रथम दृष्टया इस बारे में अनुभव जन्य विवरणों को देने का प्रयास नहीं कर रहे थे कि राज्य का उद्भव कैसे हुआ इसके बजाय वे सरकार की वैधता के आधार को समझने का प्रयास कर रहे थे लेकिन यह विचार करना अभी भी उपयोगी है कि क्या केन्द्रीय सत्ता की स्थापना के लिए जनजातीय लोगों में स्पष्ट समझौते के किसी स्वरूप के माध्यम से प्रथम राज्य का उद्भव हुआ अपनी खुशी से कुछ भी करने के अधिकार के त्याग के बदले में थॉमस हॉब्स राज्य अंतर्निहित मूल "समझौता" "डील" की रचना करता है, राज्य (लेविथान) अपने बल के एकाधिकार द्वारा प्रत्येक नागरिक की मूलभूत सुरक्षा की गारंटी देता है राज्य सार्वजनिक हितों के अन्य प्रकारों को भी प्रोत्त कर सकते हैं जिसे नागरिक स्वयं से नहीं प्राप्त कर सकते हैं जैसे संपत्ति का अधिकार, सड़क, मुद्रा, एकीकृत वजन और मापों ; बाह्य रक्षा

इसके बदले में नागरिक राज्य को कर का अधिकार, सरकारी काम में लगाने और अन्य उनकी माँग वाली चीजों के अधिकार देते हैं जनजातीय समाज उनके केन्द्रीकृत सत्ता के अभाव के कारण मात्र सीमित सार्वजनिक हितों को प्रदान कर सकता है इसलिए यदि राज्य सामाजिक अनुबंध द्वारा उद्भूत हुए तो हमें उसे इतिहास में उस बिंदु पर रखना होगा, जब जनजातीय समूह ने अपने उपर शासन हेतु स्वेच्छापूर्वक अपनी अधिनायकवादी शक्तियों को किसी एक व्यक्ति में प्रत्यायोजित करने का निर्णय लिया राजा और उसके सभी वंशजों के लिए जनजातीय प्रमुख के निर्वाचन के रूप में प्रत्यायोजन अस्थायी न होकर स्थायी होगा और यह सभी जनजातीय खडों के भागों पर सर्वसम्मत के आधार पर लागू होना था जिसमें से प्रत्येक के द्वारा यदि उस समझौते के उचित नहीं पाए जाने पर उससे बाहर चले जाने का विकल्प मौजूद था यह अत्यंत असंभावित प्रतीत होता है कि प्रथम राज्य किसी स्पष्ट सामाजिक अनुबंध के बाहर उदित हुए अगर इसे अभी प्रेरित करने वाले मुद्दे सामान्य रूप से आर्थिक कारक थे जैसे कि संपत्ति अधिकारों का संरक्षण अथवा सार्वजनिक हितों का उपबंध जनजातीय समाज समतावादी और निकट संरचनावाली बंधुता आधारित समूह हैं जो मुक्त जीवन जीने के आदी हैं इसके विपरीत राज्य अवपीड़क और पदानुक्रमिक है इसका मतलब है कि राज्य-निर्माण का वास्तविक प्रेरक हिंसा अथवा हिंसा का खतरा है

The social contract theorists sought explanations:

सामाजिक अनुबंध सिद्धांतकारों द्वारा इसके लिए व्याख्या करने का प्रयास किया

[Question ID = 1095][Question Description = 146_0_GP8_SEP22_S2_Q46]

1. For the legitimacy of government
शासन की वैधता के लिए
[Option ID = 4377]
2. For the emergence of the State
राज्य के उद्भव के लिए
[Option ID = 4378]
3. To understand the need for authority
सत्ता की आवश्यकता को समझने के लिए
[Option ID = 4379]
4. To make social contract as the final cause
सामाजिक अनुबंध को अंतिम निमित्त के रूप में बनाने के लिए
[Option ID = 4380]

2) Read the given passage and answer the five questions that follow.

Social contract theorists like Hobbes, Locke and Rousseau were not in the first instance trying to give empirical accounts of how State arose. They were attempting, rather to understand a government's basis of legitimacy. But it is still worth thinking through whether the first states could have arisen through some form of explicit agreement among tribesmen to establish a centralised authority. Thomas Hobbes lays out the basic "deal" underlying the State: in return for giving up the right to do whatever one pleases, the State (or Leviathan) through its monopoly of force guarantees each citizen basic security. The State can provide other kinds of public goods as well, like property rights, roads, currency, uniform, weights and measures, and external defence, which citizens cannot obtain on their own.

In return, citizens give the State the right to tax, conscript, and otherwise demand things of them. Tribal societies can provide only limited public goods because of their lack of centralised authority. So if the State arose by a social contract, we would have to posit that at some point in history, a tribal group decided voluntarily to delegate dictatorial powers to one individual to rule over them. The delegation would not be temporary, as in the election of a tribal chief, but permanent, to the king and all his descendants. And it would have to be on the basis of consensus on the part of all of the tribal segments, each of which had the

option of simply wandering off if it did not like the deal. It seems highly unlikely that the first State arose out of an explicit social contract if the issue motivating it were simply economic, like the protection of property rights or the public goods. Tribal societies are egalitarian and close-knit kinship groups very free. In contrast, States are coercive and hierarchical. This means the real driver of state formation is violence or threat of violence.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िए और प्रश्नों का उत्तर दीजिए :

हॉब्स, लॉक और रुसो जैसे सामाजिक अनुबंध सिद्धांतकार प्रथम दृष्टया इस बारे में अनुभव जन्य विवरणों को देने का प्रयास नहीं कर रहे थे कि राज्य का उद्भव कैसे हुआ इसके बजाय वे सरकार की वैधता के आधार को समझने का प्रयास कर रहे थे लेकिन यह विचार करना अभी भी उपयोगी है कि क्या केन्द्रीय सत्ता की स्थापना के लिए जनजातीय लोगों में स्पष्ट समझौते के किसी स्वरूप के माध्यम से प्रथम राज्य का उद्भव हुआ अपनी स्वुशी से कुछ भी करने के अधिकार के त्याग के बदले में थॉमस हॉब्स राज्य अंतर्निहित मूल "समझौता" "डील" की रचना करता है, राज्य (लेवियाथन) अपने बल के एकाधिकार द्वारा प्रत्येक नागरिक की मूलभूत सुरक्षा की गारंटी देता है राज्य सार्वजनिक हितों के अन्य प्रकारों को भी प्रदत्त कर सकते हैं जिसे नागरिक स्वयं से नहीं प्राप्त कर सकते हैं जैसे संपत्ति का अधिकार, सड़क, मुद्रा, एकीकृत वजन और मापों ; बाह्य रक्षा

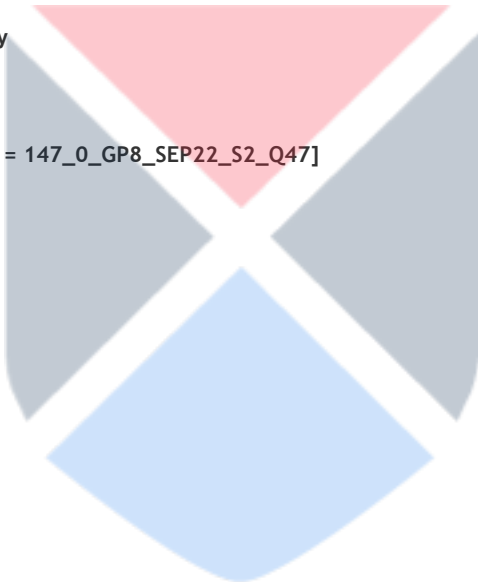
इसके बदले में नागरिक राज्य को कर का अधिकार, सरकारी काम में लगाने और अन्य उनकी माँग वाली चीजों के अधिकार देते हैं जनजातीय समाज उनके केन्द्रीकृत सत्ता के अभाव के कारण मात्र सीमित सार्वजनिक हितों को प्रदान कर सकता है इसलिए यदि राज्य सामाजिक अनुबंध द्वारा उद्भूत हुए तो हमें उसे इतिहास में उस बिंदु पर रखना होगा, जब जनजातीय समूह ने अपने उपर शासन हेतु स्वेच्छापूर्वक अपनी अधिनायक वादी शक्तियों को किसी एक व्यक्ति में प्रत्यायोजित करने का निर्णय लिया राजा और उसके सभी वंशजों के लिए जनजातीय प्रमुख के निर्वाचन के रूप में प्रत्यायोजन अस्थायी न होकर स्थायी होगा और यह सभी जनजातीय खंडों के भागों पर सर्वसम्मत के आधार पर लागू होना था जिसमें से प्रत्येक के द्वारा यदि उस समझौते के उचित नहीं पाए जाने पर उससे बाहर चले जाने का विकल्प मौजूद था यह अत्यंत असंभावित प्रतीत होता है कि प्रथम राज्य किसी स्पष्ट सामाजिक अनुबंध के बाहर उदित हुए अगर इसे अभी प्रेरित करने वाले मुद्दे सामान्य रूप से आर्थिक कारक थे जैसे कि संपत्ति अधिकारों का संरक्षण अथवा सार्वजनिक हितों का उपबंध जनजातीय समाज समतावादी और निकट संरचनावाली बंधुता आधारित समूह है जो मुक्त जीवन जीने के आदी हैं इसके विपरीत राज्य अवपीड़क और पदानुक्रमिक है इसका मतलब है कि राज्य-निर्माण का वास्तविक प्रेरक हिंसा अथवा हिंसा का खतरा है

The State offered each citizen basic security

राज्य ने प्रत्येक नागरिक की मूल सुरक्षा का प्रस्ताव किया

[Question ID = 1096][Question Description = 147_0_GP8_SEP22_S2_Q47]

1. Making the state a Leviathan
राज्य को एक लेवियाथन बनाने हेतु
[Option ID = 4381]
2. For the privilege of paying taxes
कर भुगतान के विशेषाधिकार हेतु
[Option ID = 4382]
3. For giving up his/her freedom
उसका/उसकी स्वतंत्रता छोड़ने हेतु
[Option ID = 4383]
4. For the right to conscript
सरकारी सेवा में लगाने हेतु
[Option ID = 4384]

3) Read the given passage and answer the five questions that follow.

Social contract theorists like Hobbes, Locke and Rousseau were not in the first instance trying to give empirical accounts of how State arose. They were attempting, rather to understand a government's basis of legitimacy. But it is still worth thinking through whether the first states could have arisen through some form of explicit agreement among tribesmen to establish a centralised authority. Thomas Hobbes lays out the basic "deal" underlying the State: in return for giving up the right to do whatever one pleases, the State (or Leviathan) through its monopoly of force guarantees each citizen basic security. The State can provide other kinds of public goods as well, like property rights, roads, currency, uniform, weights and measures, and external defence, which citizens cannot obtain on their own.

In return, citizens give the State the right to tax, conscript, and otherwise demand things of them. Tribal societies can provide only limited public goods because of their lack of centralised authority. So if the State arose by a social contract, we would have to posit that at some point in history, a tribal group decided voluntarily to delegate dictatorial powers to one individual to rule over them. The delegation would not be temporary, as in the election of a tribal chief, but permanent, to the king and all his descendants. And it would have to be on the basis of consensus on the part of all of the tribal segments, each of which had the option of simply wandering off if it did not like the deal. It seems highly unlikely that the first State arose out of an explicit social contract if the issue motivating it were simply economic, like the protection of property rights or the public goods. Tribal societies are egalitarian and close-knit kinship groups very free. In contrast, States are coercive and hierarchical. This means the real driver of state formation is violence or threat of violence.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िए और प्रश्नों का उत्तर दीजिए :

हॉब्स, लॉक और रूसो जैसे सामाजिक अनुबंध सिद्धांतकार प्रथम दृष्टया इस बारे में अनुभव जन्य विवरणों को देने का प्रयास नहीं कर रहे थे कि राज्य का उद्भव कैसे हुआ इसके बजाय वे सरकार की वैधता के आधार को समझने का प्रयास कर रहे थे लेकिन यह विचार करना अभी भी उपयोगी है कि क्या केन्द्रीय सत्ता की स्थापना के लिए जनजातीय लोगों में स्पष्ट समझौते के किसी स्वरूप के माध्यम से प्रथम राज्य का उद्भव हुआ अपनी खुशी से कुछ भी करने के अधिकार के त्याग के बदले में थॉमस हॉब्स राज्य अंतर्निहित मूल "समझौता" "डील" की रचना करता है, राज्य (लेवियाथन) अपने बल के एकाधिकार द्वारा प्रत्येक नागरिक की मूलभूत सुरक्षा की गारंटी देता है राज्य सार्वजनिक हितों के अन्य प्रकारों को भी प्रदान कर सकते हैं जिसे नागरिक स्वयं से नहीं प्राप्त कर सकते हैं जैसे संपत्ति का अधिकार, सड़क, मुद्रा, एकीकृत वजन और मापों ; बाह्य रक्षा

इसके बदले में नागरिक राज्य को कर का अधिकार, सरकारी काम में लगाने और अन्य उनकी माँग वाली चीजों के अधिकार देते हैं जनजातीय समाज उनके केन्द्रीकृत सत्ता के अभाव के कारण मात्र सीमित सार्वजनिक हितों को प्रदान कर सकता है इसलिए यदि राज्य सामाजिक अनुबंध द्वारा उद्भव हुए तो हमें उसे इतिहास में उस बिंदु पर रखना होगा, जब जनजातीय समूह ने अपने उपर शासन हेतु स्वेच्छापूर्वक अपनी अधिनायक वादी शक्तियों को किसी एक व्यक्ति में प्रत्यायोजित करने का निर्णय लिया राजा और उसके सभी वंशजों के लिए जनजातीय प्रमुख के निर्वाचन के रूप में प्रत्यायोजन अस्थायी न होकर स्थायी होगा और यह सभी जनजातीय खंडों के भागों पर सर्वसम्मत के आधार पर लागू होना था जिसमें से प्रत्येक के द्वारा यदि उस समझौते के उचित नहीं पाए जाने पर उससे बाहर चले जाने का विकल्प मौजूद था यह अत्यंत असंभावित प्रतीत होता है कि प्रथम राज्य किसी स्पष्ट सामाजिक अनुबंध के बाहर उदित हुए अगर इसे अभी प्रेरित करने वाले मुद्दे सामान्य रूप से आर्थिक कारक थे जैसे कि संपत्ति अधिकारों का संरक्षण अथवा सार्वजनिक हितों का उपबंध जनजातीय समाज समतावादी और निकट संरचनावादी बंधुता आधारित समूह हैं जो मुक्त जीवन जीने के आदी हैं इसके विपरीत राज्य अवपीड़क और पदानुक्रमिक है इसका मतलब है कि राज्य-निर्माण का वास्तविक प्रेरक हिंसा अथवा हिंसा का खतरा है

What, according to the author, was unlikely?

उपरोक्त गद्यांश के अनुसार क्या असंभावित था ?

[Question ID = 1097][Question Description = 148_0_GP8_SEP22_S2_Q48]

1. Tribal societies were egalitarian.

जनजातीय समाज समतावादी थे

[Option ID = 4385]

2. Tribal societies preferred freedom to live the way they wanted.

जनजातीय समाज स्वतंत्रता को वरीयता दी ताकि वे अपने तरीके से रह सकें

[Option ID = 4386]

3. Tribal societies were close-knit kinship groups.

जनजातीय समाज निकट संरचना बंधुता आधारित समूह थे

[Option ID = 4387]

4. The first state arose out of an explicit social contract for promotion of public good.

सार्वजनिक हित के प्रोत्साहन के लिए स्पष्ट सामाजिक अनुबंध से प्रथम राज्य का उदय हुआ

[Option ID = 4388]

4) Read the given passage and answer the five questions that follow.

Social contract theorists like Hobbes, Locke and Rousseau were not in the first instance trying to give empirical accounts of how State arose. They were attempting, rather to understand a government's basis of legitimacy. But it is still worth thinking through whether the first states could have arisen through some form of explicit agreement among tribesmen to establish a centralised authority. Thomas Hobbes lays out the basic "deal" underlying the State: in return for giving up the right to do whatever one pleases, the State (or Leviathan) through its monopoly of force guarantees each citizen basic security. The State can provide other kinds of public goods as well, like property rights, roads, currency, uniform, weights and measures, and external defence, which citizens cannot obtain on their own.

In return, citizens give the State the right to tax, conscript, and otherwise demand things of them. Tribal societies can provide only limited public goods because of their lack of centralised authority. So if the State arose by a social contract, we would have to posit that at some point in history, a tribal group decided voluntarily to delegate dictatorial powers to one individual to rule over them. The delegation would not be temporary, as in the election of a tribal chief, but permanent, to the king and all his descendants. And it would have to be on the basis of consensus on the part of all of the tribal segments, each of which had the option of simply wandering off if it did not like the deal. It seems highly unlikely that the first State arose out of an explicit social contract if the issue motivating it were simply economic, like the protection of property rights or the public goods. Tribal societies are egalitarian and close-knit kinship groups very free. In contrast, States are coercive and hierarchical. This means the real driver of state formation is violence or threat of violence.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िए और प्रश्नों का उत्तर दीजिए :

हॉब्स, लॉक और रूसो जैसे सामाजिक अनुबंध सिद्धांतकार प्रथम दृष्टया इस बारे में अनुभव जन्य विवरणों को देने का प्रयास नहीं कर रहे थे कि राज्य का उद्भव कैसे हुआ इसके बजाय वे सरकार की वैधता के आधार को समझने का प्रयास कर रहे थे लेकिन यह विचार करना अभी भी उपयोगी है कि क्या केन्द्रीय सत्ता की स्थापना के लिए जनजातीय लोगों में स्पष्ट समझौते के किसी स्वरूप के माध्यम से प्रथम राज्य का उद्भव हुआ अपनी खुशी से कुछ भी करने के अधिकार के त्याग के बदले में थॉमस हॉब्स राज्य अंतर्निहित मूल "समझौता" "डील" की रचना करता है, राज्य (लेवियाथन) अपने बल के एकाधिकार द्वारा प्रत्येक नागरिक की मूलभूत सुरक्षा की गारंटी देता है राज्य सार्वजनिक हितों के अन्य प्रकारों को भी प्रदान कर सकते हैं जिसे नागरिक स्वयं से नहीं प्राप्त कर सकते हैं जैसे संपत्ति का अधिकार, सड़क, मुद्रा, एकीकृत वजन और मापों ; बाह्य रक्षा

इसके बदले में नागरिक राज्य को कर का अधिकार, सरकारी काम में लगाने और अन्य उनकी माँग वाली चीजों के अधिकार देते हैं जनजातीय समाज उनके केन्द्रीकृत सत्ता के अभाव के कारण मात्र सीमित सार्वजनिक हितों को प्रदान कर सकता है इसलिए यदि राज्य सामाजिक अनुबंध द्वारा उद्भव हुए तो हमें उसे इतिहास में उस बिंदु पर रखना होगा, जब जनजातीय समूह ने अपने उपर शासन हेतु स्वेच्छापूर्वक अपनी अधिनायक वादी शक्तियों को किसी एक व्यक्ति में प्रत्यायोजित करने का निर्णय लिया राजा और उसके सभी वंशजों के लिए जनजातीय प्रमुख के निर्वाचन के रूप में प्रत्यायोजन अस्थायी न होकर स्थायी होगा और यह सभी जनजातीय खंडों के भागों पर सर्वसम्मत के आधार पर लागू होना था जिसमें से प्रत्येक के द्वारा यदि उस समझौते के उचित नहीं पाए जाने पर उससे बाहर चले जाने का विकल्प मौजूद था यह अत्यंत असंभावित प्रतीत होता है कि

प्रथम राज्य किसी स्पष्ट सामाजिक अनुबंध के बाहर उदित हुए अगर इसे अभी प्रेरित करने वाले मुद्दे सामान्य रूप से आर्थिक कारक थे जैसे कि संपत्ति अधिकारों का संरक्षण अथवा सार्वजनिक हितों का उपबंध जनजातीय समाज समतावादी और निकट संरचनावाली बंधुता आधारित समूह हैं जो मुक्त जीवन जीने के आदी हैं इसके विपरीत राज्य अवपीड़क और पदानुकूलक हैं इसका मतलब है कि राज्य-निर्माण का वास्तविक प्रेरक हिंसा अथवा हिंसा का खतरा है

The author's argument is that the first state did not emerge

लेखक का तर्क है कि प्रथम राज्य का उदय इसके लिए नहीं हुआ था ?

[Question ID = 1098][Question Description = 149_0_GP8_SEP22_S2_Q49]

1. For public good
सार्वजनिक हित हेतु
[Option ID = 4389]
2. For protection from external invasion
बाह्य आक्रमण से संरक्षण हेतु
[Option ID = 4390]
3. From voluntary delegation of power
शक्ति के स्वेच्छिक हस्तांतरण हेतु
[Option ID = 4391]
4. For an efficient cause
कुशल निमित्त हेतु
[Option ID = 4392]

5) Read the given passage and answer the five questions that follow.

Social contract theorists like Hobbes, Locke and Rousseau were not in the first instance trying to give empirical accounts of how State arose. They were attempting, rather to understand a government's basis of legitimacy. But it is still worth thinking through whether the first states could have arisen through some form of explicit agreement among tribesmen to establish a centralised authority. Thomas Hobbes lays out the basic "deal" underlying the State: in return for giving up the right to do whatever one pleases, the State (or Leviathan) through its monopoly of force guarantees each citizen basic security. The State can provide other kinds of public goods as well, like property rights, roads, currency, uniform, weights and measures, and external defence, which citizens cannot obtain on their own.

In return, citizens give the State the right to tax, conscript, and otherwise demand things of them. Tribal societies can provide only limited public goods because of their lack of centralised authority. So if the State arose by a social contract, we would have to posit that at some point in history, a tribal group decided voluntarily to delegate dictatorial powers to one individual to rule over them. The delegation would not be temporary, as in the election of a tribal chief, but permanent, to the king and all his descendants. And it would have to be on the basis of consensus on the part of all of the tribal segments, each of which had the option of simply wandering off if it did not like the deal. It seems highly unlikely that the first State arose out of an explicit social contract if the issue motivating it were simply economic, like the protection of property rights or the public goods. Tribal societies are egalitarian and close-knit kinship groups very free. In contrast, States are coercive and hierarchical. This means the real driver of state formation is violence or threat of violence.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िए और प्रश्नों का उत्तर दीजिए :

हॉब्स, लॉक और रुसो जैसे सामाजिक अनुबंध सिद्धांतकार प्रथम दृष्टया इस बारे में अनुभव जन्य विवरणों को देने का प्रयास नहीं कर रहे थे कि राज्य का उद्भव कैसे हुआ इसके बजाय वे सरकार की वैधता के आधार को समझने का प्रयास कर रहे थे लेकिन यह विचार करना अभी भी उपयोगी है कि क्या केन्द्रीय सत्ता की स्थापना के लिए जनजातीय लोगों में स्पष्ट समझौते के किसी स्वरूप के माध्यम से प्रथम राज्य का उद्भव हुआ अपनी खुशी से कुछ भी करने के अधिकार के त्याग के बदले में थॉमस हॉब्स राज्य अंतर्निहित मूल "समझौता" "डील" की रचना करता है, राज्य (लेविथान) अपने बल के एकाधिकार द्वारा प्रत्येक नागरिक की मूलभूत सुरक्षा की गारंटी देता है राज्य सार्वजनिक हितों के अन्य प्रकारों को भी प्रदान कर सकते हैं जिसे नागरिक स्वयं से नहीं प्राप्त कर सकते हैं जैसे संपत्ति का अधिकार, सड़क, मुद्रा, एकीकृत वजन और मापों ; बाह्य रक्षा

इसके बदले में नागरिक राज्य को कर का अधिकार, सरकारी काम में लगाने और अन्य उनकी माँग वाली चीजों के अधिकार देते हैं जनजातीय समाज उनके केन्द्रीकृत सत्ता के अभाव के कारण मात्र सीमित सार्वजनिक हितों को प्रदान कर सकता है इसलिए यदि राज्य सामाजिक अनुबंध द्वारा उद्भव हुए तो हमें उसे इतिहास में उस बिंदु पर रखना होगा, जब जनजातीय समूह ने अपने उपर शासन हेतु स्वेच्छापूर्वक अपनी अधिनायकवादी शक्तियों को किसी एक व्यक्ति में प्रत्यायोजित करने का निर्णय लिया राजा और उसके सभी वंशजों के लिए जनजातीय प्रमुख के निर्वाचन के रूप में प्रत्यायोजन अस्थायी न होकर स्थायी होगा और यह सभी जनजातीय खंडों के भागों पर सर्वसम्मति के आधार पर लागू होना था जिसमें से प्रत्येक के द्वारा यदि उस समझौते के उचित नहीं पाए जाने पर उससे बाहर चले जाने का विकल्प मौजूद था यह अत्यंत असंभावित प्रतीत होता है कि प्रथम राज्य किसी स्पष्ट सामाजिक अनुबंध के बाहर उदित हुए अगर इसे अभी प्रेरित करने वाले मुद्दे सामान्य रूप से आर्थिक कारक थे जैसे कि संपत्ति अधिकारों का संरक्षण अथवा सार्वजनिक हितों का उपबंध जनजातीय समाज समतावादी और निकट संरचनावाली बंधुता आधारित समूह हैं जो मुक्त जीवन जीने के आदी हैं इसके विपरीत राज्य अवपीड़क और पदानुकूलक हैं इसका मतलब है कि राज्य-निर्माण का वास्तविक प्रेरक हिंसा अथवा हिंसा का खतरा है

What does the passage posit in the final analysis?

उपरोक्त गद्यांश अपने अंतिम विश्लेषण में क्या इंगित करता है ?

[Question ID = 1099][Question Description = 150_0_GP8_SEP22_S2_Q50]

1. The state formation is done under the shadow of violence.

राज्य का निर्माण हिंसा की प्रतिच्छया में किया जाता है

[Option ID = 4393]

2. Tribal societies voluntarily gave up their rights for limited public good.

जनजातीय समाजों ने स्वेच्छिक रूप से सीमित सार्वजनिक हित हेतु अपने अधिकारों का परित्याग किया

[Option ID = 4394]

3. State formation and voluntary social contract are inseparable.

राज्य का निर्माण और स्वेच्छिक सामाजिक समझौता अपृथक्करणीय हैं

[Option ID = 4395]

4. Tribal societies always preferred a dictatorial dynasty.

जनजातीय समाजों ने सदैव अधिनायक वादी वंशों को वरीयता दी है

[Option ID = 4396]

